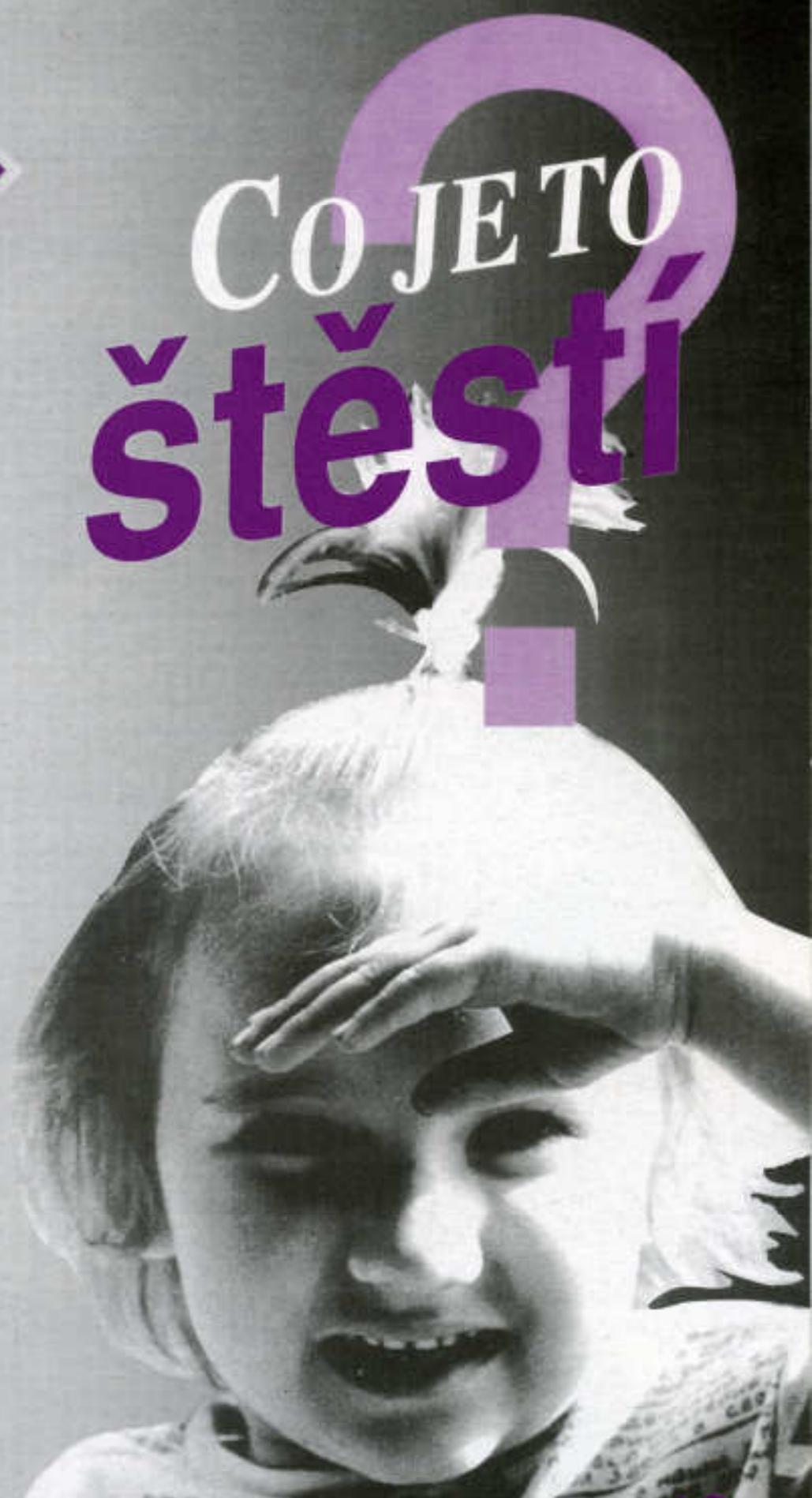

ZNAKOVÝ DODRY

LUXE 1994
2/94

CO JE TO
štěstí

Kde hledat štěstí?

R odina, kde hřeje nejen ústřední topení

str. 6

Na návštěvě v jedné moravské rodině

K olibříci – duhově zářící drahokamy tropů

str. 13

O ptáčkovi, který je jako „živý vrtulník“

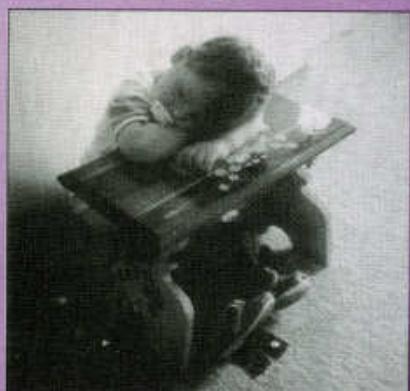
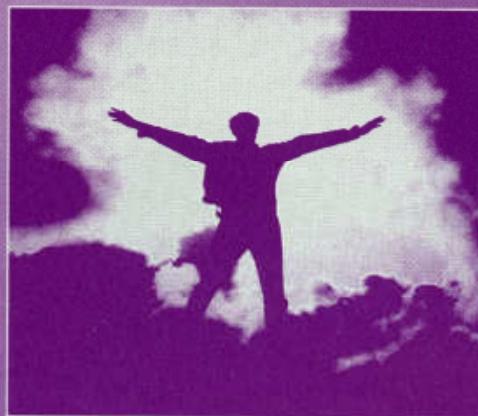
M usíme se učit otevírat dveře

str. 16

Rozhovor s Nancy Van Peltovou

Ovládání vědomí Silvovou metodou

str. 21

Taky nemůžete spát?

str. 26

Několik rad pro lepší spánek

„A, konečně jste tady, hned jdu s vámi.“ Rychle obout boty, kliče do ruky, zabouchnout dveře a: „Můžeme jít!“

Spolu s instalatéry vychází nahoru po schodech, abych jim odemkl byt souseda, který bydlí nade mnou. Ukazují jim „místo činu“, od kud už několik týdnů kape dolů do mého bytu voda. Návštěvníci se chvíli odborným zrakem rozhlížejí a... „Přijdeme v úterý a opravíme to“ – vyřknou svůj ortel a odcházejí.

Zamykám sousedův byt, pomalu sestupuji po schodech a v duchu se těším, že budu moci konečně vytapetovat i tu poslední „komírku“ ve svém bytě. Beru kliče, chci odemknout, ale co to?... – kliče sice mám, ale ne od svého bytu. „Zamkl jsem si!“ – běží mi hlavou a pomalu mi dochází, že na několik budoucích hodin bude můj domov ne za dveřmi mého bytu, ale před nimi.

Sedám si na schody a přemýslím mimo jiné i nad tím, jak často „v nás pracuje“ naše podvědomí namísto jasného rozumu. Jak často si podvědomě myslíme, že máme v rukou kliče od těch správných dveří, ale skutečnost je úplně jiná! Jak často nám nás rozum říká, že realita je řekněme červená a když chceme svým jednáním „namíchat“ co nejhezčí odstín, měli bychom přidat třeba bílou... Ale když přijde chvíle „Ch“, tak pod tlakem okamžiku zareagujeme podvědomě úplně jinak, přidáme naopak zelenou – a výsledná barva? Škoda mluvit! Nanejvýš si můžeme povzdychnout: „To se mi zase něco podařilo!“ Nemáte i vy podobné zkušenosti?

„Na co se díváš, tím se stáváš“ – říká se. „Biblická teorie“ i naše praxe to jen potvrzuji. Chtělo by to však asi trochu doplnit. Na co se díváme, co posloucháme, v jakém prostředí se pohybujeme, jaké zvyky si osvojujeme, co čteme... – to vše „se ukládá“ v našem „podvědomí“ a skrze něj ovlivňuje naše jednání. A právě v té chvíli, kdy to nejméně čekáme, ve chvíli, kdy musíme rychle zareagovat, se „prodere na povrch“ a my se nestáčíme ani divit, odkud se to v nás bere.

„Zvyk je železná košile“ – spolu s přicházejícím zámečníkem mi přichází na mysl známé přísloví. Teď si už budu pamatovat, že můj podvědomý zvyk – při odchodu držet v ruce kliče od bytu – je sice „dobrou košíři“, ale není-li kontrolovaný vědomím, zda jde o ty správné kliče, začíná ta košile být jaksi nepříjemně úzká.

Dveře k „domovu“ jsou otevřené, tentokrát to dopadlo dobře – stálo mě to „jen“ dvě stovky... Vždyť v životě jsou i důležitější věci... Můj vztah k Bohu, ke světu, k lidem kolem mě... a nakonec i k sobě samému. Nechávám se na tomhle „poli“ nekontrolovaně unášet schématy svého podvědomí, nebo sem tam i přemýslím nad tím, co dělám?...

Tentokrát to dopadlo dobře a vlastně o nic nešlo. V našem životě však nejde jen o ty zabouchnuté dveře, ale většinou o mnohem, mnohem více.

Co je to štěstí?

aneb
několik fragmentů na téma:
Jak šťastně žít

Zdálo se mi, že to malé městečko je nádherné. Jeho hlavní ulice, dlážděná ještě kostkami, mi připadala jako pařížský bulvár. To šedivé městečko totiž proměnila ONA. Zamiloval jsem se, a proto byl svět kolem tak krásný. Mohlo by to být i docela jiné město – a bylo by pro mne stejně vzrušující...

Co je to štěstí?

To je otázka stará jako lidstvo samo. Možná by se dalo říct, že štěstí je náš vnitřní stav, který prosvětluje všechno kolem nás. Všichni toužíme po štěstí a chceme si ho nějak trvale udržet. Vždyť i Faust prosil onen okamžik štěstí: „Och, zůstaň, jsi tak krásný...“

V životě však přichází řada nových situací a změn a kdyby k nim nedocházelo, ani bychom si onen stav štěstí neuvědomovali. I dlouhá řada slunečních dnů nás unaví. A stačí jeden den se zataženou oblohou a znovu nám „zvzácni“ sluncem prozářené ráno.

Možná, že se i nad nebem tvého života ženou mraky, nezapomeň však, že slunce je nad nimi – na svém místě. Avšak musíme počkat. Staří mořeplavci měli jedno úsloví: „Žít není nutno, ale plout se musí.“ V bouři je nutné zůstat u kormidla. Vždyť po čase znova vyjde slunce a před přídí se objeví země.

Možná,
že se
i nad
nebem
tvého
života
ženou
mraky.
nezapomeň
však,
že slunce
je nad nimi
– na svém
místě.

Foto: A. Čechová

Všichni toužíme po štěstí a chceme si ho nějak trvale udržet. Vždyť i Faust prosil onen okamžik štěstí: „Och, zůstaň, jsi tak krásný...“

ŠTĚSTÍ

Je důležité si uvědomit, co vlastně má rozhodující význam v našem životě. Cím se řídíme, co určuje naše slova i činy. Kvalitu našeho života ve zvláštní míře ovlivňují naše myšlenky. A proto je tak důležité, když v naší mysli začne bouře, abychom „nepustili kormidlo“.

Co je to štěstí?

Nedovolme, aby „samomluva“ naší mysli začala omilat minulé bolesti, urážky a ztráty. „Není štěstí bez zapomínání.“ – „Neplačte nikdy nad rozlitym mlékem...“ Odvažte loď od kúlu bolestného vzpomínání a plujte k novým obzorům... Minulost bývá často břemenem, které nás tlačí k zemi, svazuje a nedovoluje se svobodně dívat a vydat vpřed.

Když vytváříme něco opravdu smysluplného svýma rukama, zaměstnává to celou naši bytost i naši mysl. A nakonec nás pohled na hotové dílo naplňuje uspokojením.

ŠTĚSTI

Kolik lidí se trápí ani ne tak nad tím, co prožívají, ale nad tím, co by mohlo přijít. Jejich život tedy usměrňuje ne to, co je skutečné, ale to, co je možné, avšak vůbec ne jisté.

Ale nejen minulost, i budoucnost nás může „trápit“. „Budeme žebráci. Kdo nám vydělá na náš důchod? Vždyť bude více důchodců než pracujících!“ slyším kolem sebe nářek paděsařníků. Takové, ale i jiné a vlastně v podstatě jim podobné obavy slýcháme kolem sebe v poslední době velice často.

Mistr z Nazareta nám však dává důležitou radu: „Nestrachujte se o zítřejší den. Dnešní doba má dost svých starostí...“

Jakmile se nám v mysli rozumní ten hlas plný obav, řekněme mu: „Dost.“ Jen si vzpomeňme, kolika věcí jsme se obávali, které se nakonec vůbec nestaly. Vždyť nám ty myšlenky a obavy jen otravovaly jinak pěkné dny našeho života.

Například: Pokud nečtete určité noviny, pravděpodobně ani nevíte, že již nejméně druhý rok měla být v naší zemi těžká hospodářská krize, hromadné propouštění z práce a sociální nepokoje...

Kolik lidí se trápí ani ne tak nad tím, co prožívají, ale nad tím, co by

„Jistě, můžeš naplnit svůj život krásnými věcmi, zážitky, pocity i ušlechtilou prací. Nakonec se však nevyhněš tomu, aby tě nepřepadla zneklidňující myšlenka: „Jaký to všechno má či mělo smysl?“ Věda na to nemůže dát odpověď. Vždyť vysvětlení, že život a smrt je jen látková přeměna, uspokojí jen několik intelektuálů majících potěšení z tragicka, avšak ne normálního člověka. Lidské srdce touží po odpovědi. Jaký je skutečný smysl toho, že jsem byl povolán k životu? Proč žiji?“

V Edici Znamení doby pravě vychází:

ŽIVOT

Má nějaký smysl?

Brož., 16 stran, cena Kč 4,-
Objednávky zasílejte na adresu:
Advent-Orion, Roztocká 5,
160 00 Praha 6-Sedlec

mohlo přijít. Jejich život tedy usměrňuje ne to, co je skutečné, ale to, co je možné, avšak vůbec ne jisté.

Dobrá je proto rada apoštola Pavla, který říká, abychom se zabývali věcmi, které jsou pravdivé, čestné, dobré...

Je tedy velmi důležité, čím se zabýváme ve svých myšlenkách, co určuje naše podvědomí i vědomí. Jde tedy také o to například správným směrem svou vůli – své myšlení i jednání.

Co je to štěstí?

„Když tě bolí srdce, zaměstnej mysl. Když tě trápí myšlenky, zaměstnej ruce...“ říká známé příslušné, které vystihuje, jak to v životě chodi.

Jeden z „nejvzdělanějších Evropanů“, jak byl nazýván francouzský spisovatel André Maurois, napsal: „Čtu-li knihy svých přátel nebo poslouchám-li jejich hovory, docházím k závěru, že štěstí nemá v moderním světě místo. Jakmile však mluvím se svým zahradníkem, okamžitě uznám, že je to nesmyslná myšlenka.“ Je to zdánlivý paradox, který však postihuje jednu závažnou skutečnost.

Když vytváříme něco opravdu smysluplného svýma rukama, zaměstnává to celou naši bytost i naši mysl. A nakonec nás pohled na hotové dílo naplní uspokojením.

A tak člověk i v těch nejtěžších podmínkách, jaké si lze představit, může prožívat určitou radost. Solženycinův Ivan Děnisovič pracoval v bolševickém koncentračním táboře na Sibiři jako zedník. Končili práci. Celý den byl mráz -25°C – stavěli zed. Nyní je svolávali k odchodu do tábora. Ivan ještě odběhl, aby se potěšil pohledem na zed. „Pěkně jsme ji postavili, je rovná jako list,“ řekl si a rozběhl se, aby se včas zařadil.

Práce, kterou je nezbytné vykonat, protože děti čekají na večeři, pomáhá ženě překonat bolest nad ztrátou manžela. Útěk k práci od černých myšlenek je rozumný a opravdu prospěšný.

Co je to štěstí?

Stejně smýšlející přátelé, chápavý životní partner, zdravé děti... Lidé, kteří patří ke společenství věřících, zde mají jednoznačně přednost. Ke štěstí totiž nepotřebujeme davu, které nás obdivují, stačí několik přátel, kteří uznávají, co děláme a jak myslíme. Několik lidí, s kterými si rozumíme. Dobrá životní orientace, cílevědomá práce a praví přátelé jsou pro život opravdu velmi důležité.

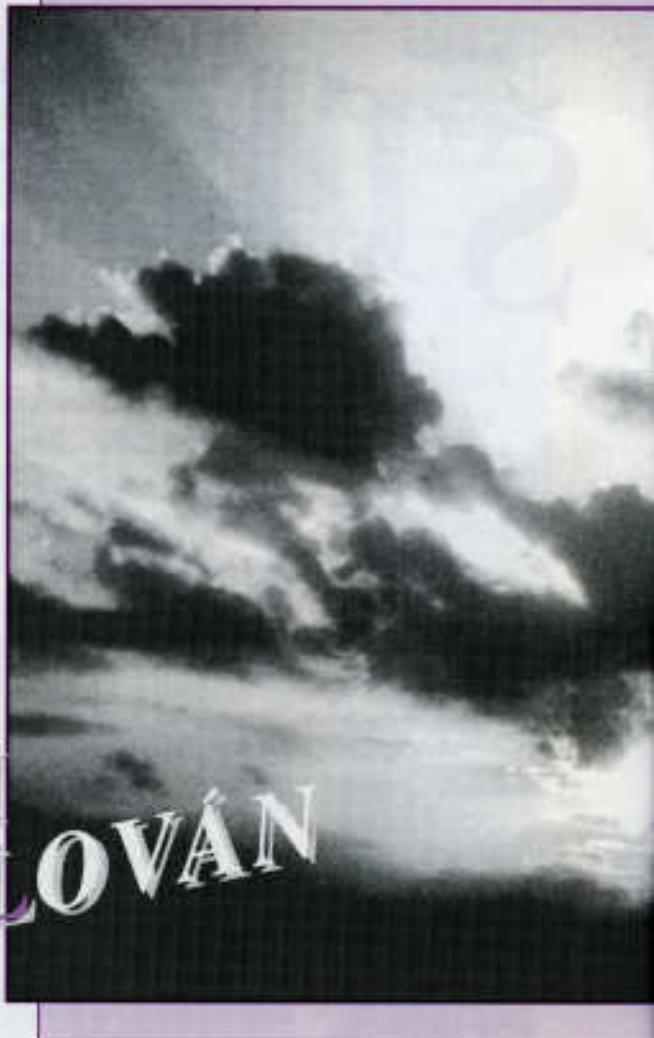
Co je to štěstí?

Problém našeho štěstí bývá často v tom, že je svázáno s tím, co je pomíjivé – s věcmi i lidmi, a proto je zranitelné. Jediným řešením je – připoutat se k tomu, co je trvalé a nemenné. To je ta nejhlubší moudrost, ona Komenského „hlubina bezpečnosti“, kam bouře již nedosahuje. Nebo – chcete-li to vyjádřit jinak – to „jediné, co je potřebné“ – a jak vysvětuje Jan Amos dále, „totiž abys Krista získal“ – Krista, který ti může být vším – pravým štěstím, radostí i pokojem, který přesahuje vše. Není spolehlivější jistota, pevnější základna a bezpečnější orientace než ten, který sám je jistotou nejjistější a skutečným zdrojem a dárce pravého štěstí – Ježíš Kristus. Budeš-li stavět na něm, divat se na svět a usměřovat svůj život pomocí jeho knihy a budeš-li On prostřednictvím tebe žít, pak prožiješ, co je to štěstí.

LUDVÍK SVIHÁLEK

Ke štěstí nepotřebujeme davu, které nás obdivují, stačí několik přátel, kteří uznávají, co děláme a jak myslíme.

JSI MILOVÁN

Obzvláštní radost nám působí, když víme, že nás naši příbuzní či přátelé mají opravdu rádi. Pokud něco na zemi přispívá ke štěstí, pak je to láska člověka k člověku. Ale co to je proti lásce, kterou nás má rád Bůh? To je teprve štěstí v pravém slova smyslu. Největší štěstí, které nás může potkat, to je jistota, že Bůh mne má rád.

Boží láska je nekonečně veliká. Zahrnuje celý svět. Měli bychom snad zrovna já nebo ty z ní být vyloučeni?

Jistý otec si vyjal se svým synem lodí na moře. Jednoho dne, když stáli na palubě, se syn zeptal: „Tati, jak veliká je vlastně ta Boží láska?“ Po chvíli přemýšlení se otec zeptal: „Jak daleko dohlédneš, když se diváš dopředu a dozadu?“

„Vidím moře od obzoru k obzoru,“ zněla odpověď.

„To je délka Boží lásky,“ vysvětuje otec.

„Když se podíváš doprava a doleva, jak daleko vidíš?“ ptá se otec dále.

Zářící láska

**Když se slunce chystá spát,
když nastává luny čas –
tu si říkám častokrát:
Vše se točí kolem nás.**

**Proč tak málo přemýšlime,
kdo to všechno způsobil,
kdo nad námi bdí, když spíme,
kdo by vždy rád s námi byl?**

**Odkud by se světlo vzalo,
které proudí k zemi z nebe?
Kde by slunce sílu bralo,
aby hrálo mne i tebe?**

**Jak častokrát tmou a hložím
klopýtat bych musela,
kdyby věčná láska Boží
vždy nad mnou nebděla.**

VĚRA GAJDOSÍKOVÁ

FOTO ARCHIV

„Zprava i zleva vidím moře taky od obzoru k obzoru.“

„Taková je šířka Boží lásky.“

„A ted se podívej vzhůru na modré nebe,“ řekl otec synovi.

„Tam vůbec nevidím žádný konec,“ konstatoval syn.

„To je výška Boží lásky.“

Nakonec dodal: „Podle toho, co mi říkal kapitán, moře je zde hluboké několik tisíc metrů. To je hloubka Boží lásky.“

Jeho syn o tom chvíli přemýšlel a pak řekl: „Viš, tati, my oba, ty a já, stojíme přesně uprostřed Boží lásky. Myslím, že to je to nejpodivuhodnější.“

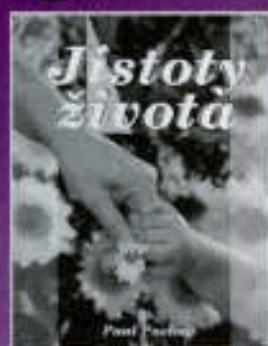
Stojíme skutečně uprostřed Boží lásky. Může být něco podivuhodnějšího? David vyznává: „Obklopil jsi mě ze zadu i zpředu, svou dlaň jsi položil na mě. Nad mě chápání jsou tyto divy, jsou nedostupné, nestačím na to.“ (Žalm 139,5,6)

Bůh se raduje, když mu důvěřujeme. Je na nás, abychom stáli o jeho lásku. Sebemenší pohyb našeho srdce směrem k Bohu stačí, aby se Boží milost dala do pohybu. Touha a důvěra, s nimiž se přibližujeme k Bohu, jsou jako otevřené dveře, kterými proniká Boží láska do našeho života.

Friedrich von Bodelschwingh řekl: „Není člověka kráčejícího po zemi, kterého by Bůh nemiloval.“ Skutečně, Boží láska je tu pro všechny lidí, a nemělo by být člověka, který by ji nepřijímal s radostí. Člověk na zemi nenajde nic krásnějšího.

PAUL PAETOW
(Z KNIHY JISTOTY ŽIVOTA)

Vydavatelství Advent-Orion nabízí:

Jistoty života

Paul Paetow

Vědět, že mne má někdo rád – to je nejhļubší potřeba každého člověka. Bolest a neštěstí se snášejí lépe, když je tu někdo, kdo je nese s námi, kdo s námi cítí. Autor knihy čerpá z bohatých životních zkušeností a vede nás k poznání, že naše jistota a bezpečnost má svůj původ v Boží lásce. Ukazuje nám, že tato láska se projevuje mnoha způsoby a dává se poznat těm, kdo jsou ochotni ji vidět a slyšet. Je to kniha o velikosti a milosrdenství nebeského Otce – kniha plná naděje a důvěry.

Knižka je tištěna větším písmem, aby si ji mohli pohodlně přečíst opravdu každý.

Brož., 80 stran formátu 12x16 cm, cena Kč 28,-

RODINA, KDE HŘEJE NEJEN ÚSTŘEDNÍ TOPENÍ

Je mrazivé nedělní zimní ráno a jsem rád, že mohu navštívit rodinu žijící v ovzduší, které je protepleno nejen ústředním topením. Jsem v Holešově, městečku ležícím na úpatí Hostýnských vrchů a moje kroky vedou do bytu místního kazatele církve adventistů s. d. Jana Majera. Zapínám diktafon a ptám se na minulost i přítomnost – jeho i jeho nejbližších.

Už v raném dětství jsem věděl, že existuje kniha jménem Bible. Moje maminka nám z ní někdy četla, ale žádný bližší vztah jsem k této knize neměl. Tatínek je katolík, maminka patří ke Svědkům Jehovovým. Já se však zajímal o jiné věci, než je náboženství. Po základní škole jsem se vyučil strojním zámečníkem, pak jsem pokračoval na průmyslovce. Na začátku dospívání jsem si začal vytvářet svůj vlastní pohled na život kolem mě a postupně tyto tendenze ještě zesilily. Měl jsem spolužáka, který byl adventistou. Ten mě jednou pozval na „akci“ mladých, kteří byli orientováni stejně jako on. Tehdy mi bylo 19 let. Musel jsem se nějak vypořádat s tím, s čím jsem se setkal, a tak jsem začal mnohem vážněji přemýšlet o Bohu.

Dva roky jsem se rozhodoval, zda se stát křesťanem. Biblické studium mi pomohlo přijmout Ježiše jako svého Spasitele a Pána. Ježiš se mi stal velice blízkým a osobním. Poznal jsem, že nejkrásnější nadějí pro křesťany je očekávat druhý příchod Ježiše Krista.

Když mi bylo 21, odmaturoval jsem a oženil se. „Na vojnu“ mě povolali, když mi bylo 24 let (tehdy jsem už byl otcem dvou dětí). Ty dva roky pro mě znamenaly určitý přelom. Tehdy jsem

„ve větší míře“ prožil osobní přiznání se ke Kristu, tam jsem si poprvé více uvědomil blízkost našeho Boha. To, co jsem prožil, mi bylo velkou posilou. Nikdy jsem nechtěl být kazatelem – ani tehdy, když jsem se vrácel z vojny. Je však pravda, že po vojně jsem se vrácel naplněný touhou pracovat pro naše křesťanské společenství, pro naš sbor. Rok nato jsem od církve dostal nabídku studovat dálkově teologický seminář.

Měl jsem trochu jiné plány do budoucna. Toužil jsem být úspěšný ve svém zaměstnání – jako konstruktér a později jako projektant vzduchotechniky. To se mi dařilo, ale pomáhat lidem hledat a obracet se k Ježiši, to byl silnější motiv. Nakonec jsem se rozhodl pro studium teologického semináře při zaměstnání. Zpočátku to pro mě bylo velice náročné – zaměstnání, rodina, sbor, studium semináře. Po třech letech studia jsem nastoupil do kazatelské práce a mým prvním působištěm je Holešov, Bystřice p./Hostýnem a Kroměříž.

Postupně se nám narodili tři děti – tři chlapci – Jan (dnes mu je 11 let), Petr (10) a Kamil (6). Jeník rád hraje na klavír a velice rád maluje (asi po mně), Pěta také rád maluje a má ještě další zájmy (jako například fotografování), Kamilek se snaží vyrovnat se svými staršími bratry. Máme ještě jednu dceru – devítiletou Martinku.

Po prvním roce studia na semináři za mnou jednou přišla Mila – moje manželka – s otázkou, co bych řekl na to, kdybychom adoptovali ještě jedno děvčátko. V rozhlasu slyšela vysílání připravené ve spolupráci s „Fondem ohrozených dětí“. V něm JUDr. Vodičková, která se zabývá umisťováním opuštěných dětí do náhradní rodinné péče, mluvila o dvou

Dva roky jsem se rozhodoval, zda se stát křesťanem. Biblické studium mi pomohlo přijmout Ježiše jako svého Spasitele a Pána. Ježiš se mi stal velice blízkým a osobním. Poznal jsem, že nejkrásnější nadějí pro křesťany je očekávat jeho druhý příchod.

Martinka

konkrétních dětech, které potřebovaly rodiče. Jedním z nich bylo děvčátko po mozkové obrně, které se pohybovalo po čtyřech. Nikdy jsem nad něčím takovým, jako je adopce, neuvažoval, a reagoval jsem ne zrovna nadšeně. Nedo-

FOTO AUTOR

Rodina Majerových (malá Martinka chybí, protože tou dobou byla v lázních).

„Na vojnu“ mě povolali, když mi bylo 24 let. Ty dva roky pro mě znamenaly určitý přelom. Tehdy jsem „ve větší míře“ prožil osobní přiznání se ke Kristu, tam jsem si poprvé více uvědomil blízkost našeho Boha.

kázali jsme si totiž představit, jak takové zdravotní postižení v praxi vlastně vypadá. Dosud jsme se s něčím podobným blíže nesetkali. Zkontaktoval jsem se s dětským domovem, v němž byla Martinka umístěná, a tam jsem se dozvěděl, že zčásti je postižená i mentálně. Rozhodování to bylo těžké, ale nakonec jsme se rozhodli kladně.

V srpnu 1989 přišla tedy Martinka k nám do rodiny. Bylo jí tehdy 6 let. Zjistili jsme, že psychické postižení není zas tolik vážné – šlo o nižší stupeň mentální retardace. Když se před nástupem do školy podrobila psychologickým testům, dostala dokonce doporučení do „normální“ školy. Dnes však chodí do zvláštní školy, protože dětská mozková obrna zanechala samozřejmě i své fyzické následky. Když k nám přišla, neměla se postavit a nemohla ani chodit – dolní a horní končetiny měla v podstatě ochrnuté. (Diagnóza zněla: dětská moz-

ková obrna – spastická diparéza, čili křečkovité stažení svalstva.) Ze strany lékařů jsme dostali návrh na operaci jejich dolních končetin – po třech letech, co je u nás, překonala tři operace. Zpočátku chodila vlastně jen po kolenou. Po první operaci jsme ji posadili na tříkolku, její nohy připevnili do klipsů umístěných na pedálech a tahali jsme ji – aby se ji zpevnili nohy a aby se jí tento pohyb zafixoval. Lékaři byli překvapeni, že je takového pohybu schopná. Po druhé operaci byl její postoj ještě pevnější.

Pro její zdraví jsme udělali všechno, co bylo v našich silách a celou záležitost jsme odevzdali do Božích rukou. Člověk by možná hned očekával nějaké uzdravení, nějaký zázrak, ale... vlastně jsme toužili po tom, aby se mohla začlenit do normálního života se zdravými dětmi. Po dvou letech usilovného „tréninku“ se Martinka postavila a sama ušla kratší vzdálenost. Po třetí operaci – v listopadu '93 – když jí byly operovány obě nohy – se vlastně jakoby vrátila do pozice, z níž začínala, ale právě před několika dny se opět sama postavila – a už nemá tak prohnutá kolínka – operace jí viditelně pomohla. Ve škole se jí také daří. Zpočátku jsme se báli, že neudrží v rukou pero, ale manželka s ní dlouho trpělivě cvičila a dnes už dokáže psát písmenka. Ve třídě patří k nejlepším žákyním.

Ještě před tím, než jsme si vzali Martinku, jsme si uvědomovali vděčnost našemu nebeskému Otci za zdravé děti. Svou vděčnost jsme se rozhodli naplnit službou a přijetím postiženého děvčátka. Poznali jsme s manželkou, že to je mrazení práce – krůček po krůčku. Odměnou je úsměv a radost jak Martinky, tak i jejich brášků. Největší odměnou je pro Martinku náruč rodičů a pochvala. Dokáže nám dát radost z věcí, které už přijímáme úplně samozřejmě.“

Vypínám diktafon, dělám ještě několik fotografií a... nashledanou, Majerovi! A vše dobré...

PETER POLÁSKO

KDYŽ ČAS JE VÍC NEŽ PENÍZE

Stalo se to před rokem. Při jízdě na poloprázdných schodech metra se skácel starý muž. Zády se smýkal po kovových hranách schodů. Pomocí vypínače na začátku schodiště se mi podařilo v několika vteřinách schody zastavit. Přispěchal i zřízenec metra, zajistil ošetření zraněného a znova uvedl schodiště do chodu.

Cas našeho života se podobá takovému schodišti. Nemůžeme jej však zastavit ani z něj vystoupit. S časem máme každý jisté potíže. Jako by nám šel v patách neviditelný zloděj a okrádal nás o něj. Cas si nemůžeme koupit ani vypůjčit. Za celá staletí jsme se nenaučili nic jiného, než jej měřit. Díky moderním přístrojům se nám to daří velmi přesně. Jinak jsme však převážně uspěchani, až nervózní. Dnes, v čase tržního hospodářství, jsme poplatní heslu: Cas jsou peníze.

Křestan (označení je od jména Kristus, nikoli od slova křest) se orientuje osobností Ježíše Krista. Není to snad přece jen násilné chtít vtěsnat vzor muže žijícího před téměř dvěma tisíciletími do našeho změněného světa, do naší přítomnosti? Nakolik nás může příklad jeho života – krátkého úseku času prožitého na naší zemi – orientovat? Zkusme místo pochybností vniknout do jeho pojetí času. Jak prožil ten zlomek časnosti – oněch 33 let? Jak si tento čas rozdělil? A jak ho využíval?

Již v jeho době panoval názor, že dějiny probíhají kruhovitě v čase, že se světové dění – byť s určitými ob-

FOTO: ARCHIVY

měnami a výjimkami – v celé historii stále opakuje. Oproti tomuto pojetí naznačuje již Starý zákon běh historie času v horizontální linii. Jde o dějiny hříchu, ale i o linii spásy, která vychází ze ztraceného ráje a směruje k obnovenému ráji. Příchod Pána Ježíše na naši planetu byl prorocky předkreslen a v přesném čase se uskutečnil (Gal 4,4). Ježíš záleželo na tom, aby proroctví o svém příchodu a meziští důsledně a v určitém čase naplnil (Jan 7,6; Luk 4,21). Svým vrstevníkům vytýká, stejně jako v dávnu prorok Jeremiaš (8,7), že nerozeznávají znamení doby – čas Božího navštívení. Pánu Ježíši záleželo na tom, aby se jeho následovníci v pozdějších generacích správně orientovali. Pokud

Cas si nemůžeme koupit ani vypůjčit. Za celá staletí jsme se nenaučili nic jiného, než jej měřit.

Starý zákon naznačuje běh historie času v horizontální linii. Jde o dějiny hříchu, ale i o linii spásy, která vychází ze ztraceného ráje a směruje k obnovenému ráji.

**Ze
slov
prvního
žalmu je
zřejmé,
že ten,
kdo čerpá
ze
vzácného
zdroje
Božího
slova,
bude jako
„strom,
který dává
své
ovoce
v
pravý
čas“.**

i nám záleží na správné orientaci v čase, měli bychom studovat Matoušovo evangelium 24. kapitolu, proroctví Daniela, o němž se Pán Ježíš zmiňuje, a knihu Zjevení, která nese jeho jméno.

Ježíš svůj čas a program moudře dělil. Věděl, že šťastný průběh dne je podminěn dobrým startem. Nikdy nekrátil čas rozmluvy se svým nebeským Otcem. Evangelista Marek (1,35) píše, že „časně ráno vstal, odešel na pusté místo a tam se modlil“. O co šťastnější by byly naše dny, kdybychom si udělali čas na rozmluvu s Tím, který je dárcem života i každého našeho dne.

Ježíš byl mužem činů. Jako každý židovský „rabi“ se musel osvědčit také v manuální práci. Léta prožitá v tesařské dílně byla léty zápasů o dení chléb pro rodinu, ve které žil, a později, v úloze učitele a lékaře, vykonal za tři a půl léta tolik, že jeho vliv je zřejmý v dějinách lidstva dodnes. Přitom je zvláštní, že u něj

Ježíš umí moudře odpočívat. Právě v období intenzivní činnosti celé skupiny vyzývá učedníky: „Pojďte a trochu si odpočiňte.“ (Mar 6,31) Ježíš respektuje také čas pravidelného sobotního odpočinku. Dnes je již všeobecně známo, že náš organizmus potřebuje kromě pravidelného spánku ještě zhruba sedminu času k osvěžení a relaxaci. Čas prožity v bohoslužebném shromáždění se zřetelem na náš odpočinek a zdraví není neproduktivním časem. Ze slov prvního žalmu je zřejmé, že ten, kdo čerpá ze vzácného zdroje Božího slova, bude jako „strom, který dává své ovoce v pravý čas“. Jde o symbol užitečnosti a požehnané „produkivity“.

Ježíš nás učí vyhližet budoucnost. V závěru jeho pozemského života to byl pohled na nastávající nezměrnou trýzeň. Věděl, že bude ukřížován (Jan 3,14; Mar 10,33), utýran nejkrutějším způsobem. Hleděl však ještě výš, nad golgotský kříž. Hleděl dál než ke svému pátečnímu skonu. Ve světle Izaiášova proroctví viděl zástupy vykoupených svou krví: „Z práce duše své uzří užitek, kterým bude nasycen.“ (Iz 53,11)

Stále víc se dovídáme o minulosti lidstva, spěšně procházíme přítomností, zatímco budoucnost máme za stíněnou mnohými otazníky společenského i osobního života. Ježíš znal z posvátných svitků Izaiáše zaslíbení: „A bude Hospodin věrnou jistotou tvé budoucnosti.“ (Iz 33,6)

Nechceš i ty zkoušit tento druh investování? V naší době, kdy tolik nejistot zastiňuje náš výhled, potřebujeme tuto věrnou jistotu víc než doživotní pojištění. Proč neudělat vše, co je potřebné pro její ziskání?

ALOIS BARTA

FOTO: ARCHIV

nenacházíme stopy uspěchanosti, nerovnosti nebo odkládání úkolů. Čas mu nediktuje, ale on vládne vyměřeným časem.

DŮCHODEM BY TO MĚLO KONČIT?

Důchod – to zdaleka neznamená konec. I když některí mladí si to myslí. Na pracovišti například zazní: „...a tím se loučíme s naším dlouholetým spolupracovníkem z našeho oddělení. Přejeme vám, milý kolego, vše nejlepší a zasloužený odpočinek!“

Zasloužený odpočinek – co to vlastně je? Nemuset konečně jít každý den do zaměstání? Udělat všechny domácí práce, pro které dosud nebyl čas? Nežít už svůj den pod tlakem času, kdy práce je termínována a musí být včas hotova?

S tím vším bychom asi souhlasili. Ale „zasloužený odpočinek“ v nás může vyvolávat i jiné představy: nečinnost, odstavná kolej, dlouhá chvíle, omezená svoboda pohybu, ubývající životní kvalita... Třeba to některí vidi tak, jak to napsal jeden školáček ve slohovém úkolu na téma: Co děláme u nás doma. „Doma máme také dědečka. Sedí celý den u kamen, kouří fajku a čeká na smrt.“ Kdo rozumí „zaslouženému odpočinku“ takto, ten se na poslední úsek svého života dívá opravdu velmi omezeně.

Vzpomínám si na svého otce. Neměl to v životě lehké. Prožil dvě světové války, pracoval v dolech, pak se dostal do vězení – jen proto, že se zastal nějakého Žida – a prošel ještě dalšími těžkostmi. Když šel do důchodu, řekl: „Teď si konečně odpočnu.“ Nějak jsem si nevšiml, že to ani tak nemyslel. Někdy k nám přišli rodiče na návštěvu a otec byl rád, když mohl jet se mnou autem. Nerozuměl jsem mu, proč je smutný, když jsem si

usedal za volant. Přece mohl být rád, že nemusí sledovat provoz a hledět si řízení auta... Někdy jsem ho ani do auta nevzal. Vždyť může být doma a vychutnávat zasloužený odpočinek, a ne se trmácat autem.

Důchodová léta – to není konečná stanice, ale určitý životní úsek. Slova jako důchodový věk, penzionování nebo být na odpočinku neznamenají, že patříme do starého železa a že už je všemu konec. Vymezují jen určité životní období nebo dokonce začátek určitého nového životního stylu.

Pavel M. (66 let) pracoval téměř 40 let jako mistr v tiskárně. Už byl tři roky v důchodu. V novinách se dočetl, že v jedné jihoasijské zemi má být zřízena tiskárna, která bude sloužit křesťanské misijní společnosti v šíření evangelia. Hledají však odborník, který by tiskárnu uvedl do provozu. Přihlásil se, pro něj to přece nemůže být problém. Po smrti manželky žil sám a finančně byl nezávislý. A tak podepsal smlouvu na šest měsíců. Práce se mu tak zalíbila, že smlouvu nакonec prodloužil na celý rok. Když se vrátil, radoval se nejen z krásných zážitků, ale i z toho, že mohl prospět opravdu dobré věci.

Zorka S. (69 let). Zůstala sama. V jednom roce jí zemřel muž, matka i tchyně. Děti neměli. Co teď? Co si má počít? Má si snad sednout za kamna a čekat na smrt? To nebylo nic pro ni. Udělala to nejlepší, co se v podobné situaci dá udělat. Neptala se: „Kdo se teď bude o mne starat?“, ale rozhodla se sama, že se postará o dvě děti z rodiny uprchlíků. A co „zasloužený odpo-

Třeba to některí vidí tak, jak to napsal jeden školáček ve slohovém úkolu na téma: Co děláme u nás doma. „Doma máme také dědečka. Sedí celý den u kamen, kouří fajku a čeká na smrt.“ Kdo rozumí „zaslouženému odpočinku“ takto, ten se na poslední úsek svého života dívá opravdu velmi omezeně.

„TÁTO, TO JE PRAVDA, NEBO REKLAMA?“

Když můj pětiletý syn začal v televizi sledovat reklamu, často chtěl něco koupit. Jednou VIZIR, podruhé RAMU nebo NIVEU. Po určité době jsem se mu pokusil vysvětlit, k čemu taková reklama slouží.

A výsledek?

Po zhlédnutí nové reklamy na zubní pastu přišel za mnou a ptal se: „Táto, to je pravda, nebo reklama?“

Myslím, že ta slova přesně vystihovala jeho pocity a můj názor na většinu televizních reklam.

Když vrcholily přípravy na druhou vlnu kupónové privatizace a na nás, „DIKY“, se valila jedna REKLAMNÍ VLNA za druhou, občas jsem se ptal: Je to pravda, nebo je to jen reklama? Kolik pravdy nám odhalí jednotlivé fondy? Říkají jejich představitelé pravdu? Polopravdu? Nebo někdy i lžou? Vědomě?

Ne, nechci vám nyní prozrazovat zaručený tip či doporučovat nějaký fond nebo od jiných zrazovat. Ale přál bych si, kdyby vás má slova vedla k přemýšlení. O sobě samých, o lidech kolem sebe, o společnosti i o smyslu toho, co děláme.

**Být tzv.
„na
odpočin-
ku“
neznamená ležet na
kanapi.
To chápe
stále více
zralých
lidí
a jednají
podle
zásady,
že „ani
důchodem
by to
nemělo
končit“. Chtějí
zůstat
co
nejděle
nezávislé,
aktivní,
hodně se
pohybovat, být
zde pro
druhé.**

GUNTER HAMPEL

Proč vlastně děláme to, co děláme?

Pamatuj se na heslo z doby, kdy nám ještě vládla jedna strana:

„Vše pro příští generace!“

Mnozí mu věřili. Těšili se, jak se děti budou mít lépe.

Stalo se?

I dnes se mnozí ženou za štěstím a bohatstvím... Těší se na lepší zítřky. Dožijí se jich?

Kolik toho potřebujeme ke štěstí? Kolik toho potřebujeme k životu?

V Bibli je zapsán jeden zajímavý výrok. Zní takto: „Kdo má Syna, má život!“ (1 Jan 5,12)

Možná se nám to zdá divné. Život (a nejen ten věčný), skutečný život, naplněný duševní pohodou a vyrovnaností, prožívá podle Bible ten, kdo má Syna, tedy Ježíše Krista.

Na jiném místě můžeme číst: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něm věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3,16)

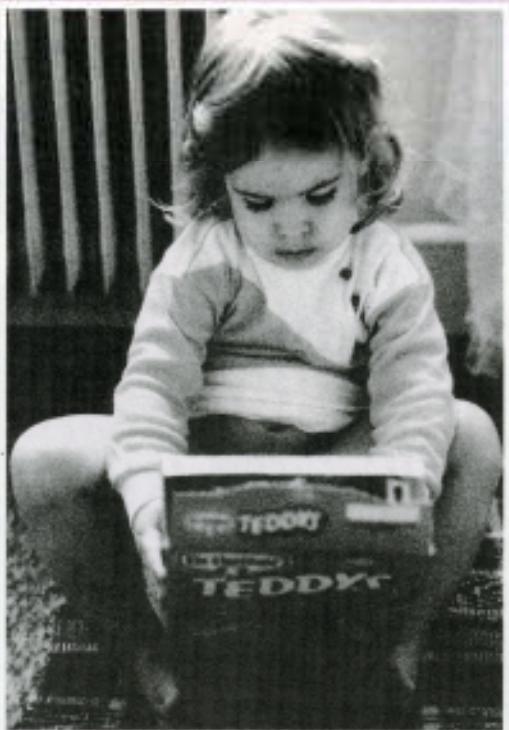
Když se zamyslíme, možná se nám to může zdát až neuvěřitelné. Možná se také právě teď máte chuť zeptat: „To je pravda, nebo je to jen reklama?“

Není to nějaký podfuk? Vždyť zde na zemi platí: „Zadarmo ani kuře nehrabe.“ Nechce nás někdo doběhnout? Je možné dostat něco jen tak – zadarmo?

Jistě, život nás naučil podezíravosti. „Dvakrát měř, jednou řež,“ říká jiné přísloví. Nevyplácí se jen tak rychle dělat rozhodnutí.

V jedné rozhlasové reklamě jistého fondu se říkalo: „Pokud nebudete investovat s námi, pak jste se dnes ráno probudili zbytečně!“

Bůh nám vlastně v Bibli říká něco podobného. Dává nám mož-

nost svobodně se rozhodnout. Volit můžeme život, nebo smrt. Nikdo to neudělá za nás. Ale musíme počítat s tím, že jednou, až přijdeme na konec cesty, bude tento konec takový, pro jaký jsme se rozhodli.

K tomu, abych se mohl rozhodnout, kam mám investovat, potřebuji informace. Potřebuji mít nějaké podklady, podle nichž se budu rozhodovat.

V rozhodování o životě nebo smrti je to stejně. I tam potřebuji informace pro uvážlivé rozhodnutí. Nejde už jen o pár tisíc korun či o akcie. Jde o život.

Kde je vzít? Ják mohu poznat pravdu o životě?

Bůh nám zde nechal základní informační „materiál“. Jmenuje se Bible. V ní je zaznamenáno vše, co ke svému rozhodnutí potřebuješ. Takže záleží jen na Tobě, co uděláš. Zodpovídáš sám za sebe. Není se na co vymlouvat. KAM BUDEŠ INVESTOVAT? ZVOLÍŠ ŽIVOT?

V Bibli je zapsán jeden zajímavý výrok. Zní takto: „Kdo má Syna, má život!“ Na jiném místě můžeme číst: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něm věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

Když se zamyslíme, možná se nám to může zdát až neuvěřitelné. Možná se také právě teď máte chuť zeptat:

„To je pravda, nebo je to jen reklama?“

Není to nějaký podfuk? Vždyť zde na zemi platí:

„Zadarmo ani kuře nehrabe.“ Nechce nás někdo doběhnout?

Je možné dostat něco jen tak – zadarmo?

VLASTIMIL FÜRST

Při pohledu na letícího kolibříka není člověk vůbec schopen registrovat pohyb křídel, neboť splývají do jednoho zamlženého kruhu – takže jsou téměř neviditelná. Teprve filmovací technika odhalila, že kolibříci mávají svými křídly 60 – 80krát za sekundu. Při svatebním letu se tento počet zvyšuje až na 200.

KOLIBŘÍCI –

DUHOVĚ ZÁŘÍCÍ DRAHOKAMY TROPŮ

Vtropických krajích Jižní a Střední Ameriky žijí nejkrásnější, ale také nejmenší ptáci tohoto světa – kolibříci. Tak jako v celé přírodě pozorujeme velikou variabilitu, podobně je tomu i mezi kolibříky. Známe asi 320 druhů, které se od sebe liší svou velikostí a zabarvením svého peří. Ti největší dosahují délky až 20 cm, přičemž více než polovinu tvoří dlouhý trubičkovitý zobáček a ocasní péra. Ti nejmenší jsou skutečným příkladem důmyslné miniaturizace, neboť jejich celková délka od špičky zobáku až po konec ocasu činí pouhých 55 mm, přičemž vlastní tělíska ptáčka není větší než 15 mm. Takový dospělý jedinec váží asi 1,8 g a v odborných publikacích se píše, že světová populace kolibříků by vážila asi tolik jako jeden pár statných pštrosů.

Přibližně 75 % celkové váhy tvoří létatci svaly, které jsou připojeny k velké prsní kosti a jsou schopny podávat obrovský výkon. Je až neuvěřitelně, jakou frekvenci kmitání křídel doveďou tyto svaly vyvolat. Při pohledu na letícího kolibříka není člověk vůbec schopen registrovat pohyb křídel, neboť splývají do jednoho zamlženého

kruhu – takže jsou téměř neviditelná. Teprve filmovací technika odhalila, že kolibříci mávají svými křídly 60 – 80krát za sekundu. Při svatebním letu se tento počet zvyšuje až na 200. To vše je provázeno charakteristickým bzukotem.

Anatomická stavba křídel je přímo geniální a umožňuje kolibříkům obdivuhodnou leteckou akrobacii. Kolibříci jsou skutečnými mistry v létání, neboť jsou schopni měnit polohu křídel a kmitat s nimi v polokruhu, což žádný jiný pták neumí. Do vzduchu startují zcela kolmo, dokážou létat rychle nahoru, dolů, dopředu, do stran a dokonce i dozadu. Vmžiku dokážou změnit svůj směr letu do pravého úhlu, nehybně se uprostřed letu zastavit a znova vyrazit kterýmkoli směrem. Člověk jenom v němém úžasu přihlíží témtoto vskutku nevšedním manévrům, neboť kdyby se o něco podobněho pokusil pilot nejmodernější stíhačky, pak by jistě křídla letadla nesnesla takové přetížení a vylomila by se. Když letí kolibřík kolmo dolů, pak se nespokojí s rychlosí volného pádu, ale rychlým kmitáním svých křídel klesání urychluje.

Pro svůj rychlý let a nesmírnou čilost vyžadují kolibříci energeticky bohatou a snadno stravitelnou potravu. Živí se proto nektarem z květů a drobným hmyzem. Nektar obsahuje vysoko koncentrované živiny – cukry, které se v těle kolibříka velmi rychle spalují a jsou dodavatelem úžasné energie pro jejich let. Vědci udávají, že za jediný den navštíví kolibřík až 2000 květů. Bilkoviny, tuky a nerostné látky získávají z hmyzu, který chytají během letu. Mohlo by se zdát, že uvedená životospráva nemůže být dostatečná pro tyto ptáky plné energie. Přihlédneme-li však k tomu, že za jediný den zkonzumují potravu v množství dvojnásobku své váhy, pak v porovnání s člověkem je to tolik, jako kdyby člověk denně spořádal více než sto kuřat.

Je opravdu okouzlující pozorovat kolibříky při přelétávání z květu na květ, neboť zásadně neusedají na květ, ale v letu se před květem zastaví vřetením křidélek ve vzduchu, potom zasunou svůj dlouhý trubičkovitý zobáček do kalíšku a nektar nasávají úzce specializovaným, dlouhým rýhovaným a rozvětveným jazýčkem,

který mohou vysunout před konec zobáku. Tak jako hmyz i oni přenášejí pyl z jednoho květu na druhý a zajišťují tím jejich oplodnění.

Kolibříci jsou nesmírně krásní ptáčci. Německý zoolog Alfred Edmund Brehm je ve svém díle „Život zvířat“ nazval „živými drahod-

kamy tropů“. Mají totiž velmi husté peří, což vytváří dojem, že jejich tělo je kovově lesklé a současně hraje vsemi barvami podle úhlu dopadu slunečních paprsků. V jednom okamžiku může být jeho peří jednotvárně tmavohnědé, ale jakmile změní směr svého letu, ihned se rozzaří tisíci brilliantů. Barvy peří střídavě vzplanou

Kolibříci
jsou
skutečnými
mistry v lé-
tání, neboť
jsou schop-
ni měnit
polohu kří-
del a kmit-
tat s nimi
v polokru-
hu, což
zádný jiný
pták
neumí.

Do
vzduchu
startují
zcela
kolmo,
dokázou
létat
rychle
nahoru,
dolů,
dopředu,
do stran
a dokonce
i dozadu.
Vmžiku
dokázou
změnit svůj
směr letu
do pravého
úhlu,
nehýbně se
uprostřed
letu
zastavit
a znova
vyrazit kte-
rýmkoli
směrem.

zastavení ve vzduchu

začátek obratu

let pozpátku

obrat

Je opravdu okouzlující pozorovat kolibříky při přelétávání z květu na květ, neboť zásadně neusedají na květ, ale v letu se před květem zastaví vřením křidélek ve vzduchu, potom zasunou svůj dlouhý trubíčkovitý zobáček do kalíšku a nektar nasávají úzce specializovaným, dlouhým rýhovaným a rozvětveným jazyčkem, který mohou vysunout před konec zobáku.

a zase pohasinají, podle toho, z jakého úhlu je pozorujeme. Příčinou těchto barevných efektů je určitá mikrostruktura na povrchu peří, která je vytvořena z milionů jemných destiček eliptického průřezu z rohovinové hmoty zvané keratin. Destičky jsou vyplněny vzduchem a jsou tak tenké, že kdybychom z nich chtěli vytvořit vrstvu tlustou 1 mm, museli bychom na sebe naskládat 4000 takových destiček. Dopadají-li sluneční paprsky na peří kolibříka, dochází vlivem těchto destiček k lomu a rozkladu bílého světla na monochromatické složky, takže pozorovatel vidí jiskřivé vlny červeného, oranžového, žlutého, zeleného, modrého a fialového světla v rychle se měnících vzájemných poměrech. Zvláštním a nezapomenutelným zážitkem je pozorovat kolibříka při koupání v rosné tůnici listu tropické rostliny. Světelné záblesky duhových barev jsou tak podmanivé, že pozorovatele zcela uchvátí. Proto se o kolibřících píše, že když poletují z květu na květ, vypadají jako duhově zářící drahokamy.

Večer po dvanáctihodinovém nepřetržitém poletování usedají kolibří-

ci k odpočinku. Načechnrají si peří a upadají do spánku, podobnému zimnímu spánku některých živočichů. Jejich tělesná teplota se sníží ze 40°C na 18°C, podstatně se sníží i jejich tep, který normálně čini 1000 tepů za minutu a rovněž se zpomalí dýchání.

Za zmínku stojí ještě úžasné stavitelské umění samiček při výstavbě hnizda. Splétají jej z jemných rostlinných vláken do tvaru kalíšku a pevně jej připojují k větvím na obtížná místa, aby bylo hnizdo chráněno před větřelci. Mnohdy jej samička umístí tak, že sama musí vifit ve vzduchu, otočit se a vletět do hnizda pozpátku.

Můžeme o nich ještě napsat, že jsou to ptáci velmi stateční a nebojí se ani velkého nepřítele, když ohrožuje jejich hnizdo. Bleskově proti němu vyletí a zasadí mu bolestivé rány svým ostrým zobáčkem.

Příroda – dílo moudrého Stvořitele – nás vždy znova vede k úžasu nad dokonalostí Božího stvoření – nad zázraky, které jsou kolem nás a svědčí o mocném Tvůrci.

ING. BLAHOŠLAV BALCAR

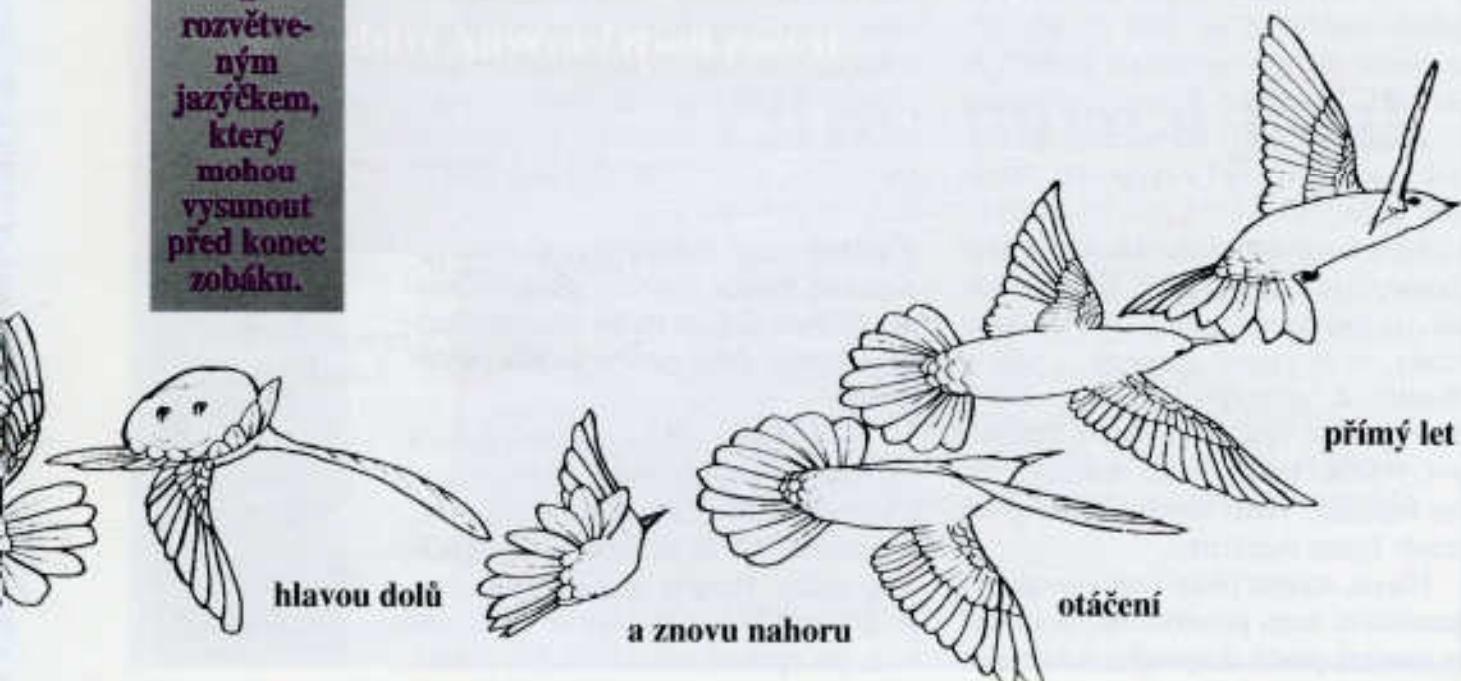

Foto P. Polášek

ROZHOVOR S NANCY VAN PELOVOU

MUSÍME SE NAUČIT OTEVÍRAT DVEŘE

Před nedávnem navštívila Českou republiku známá odbornice působící v oblasti výchovy, rodinného života a partnerství, autorka řady zajímavých knih, Nancy Van Peltová z USA. Jsme rádi, že při této příležitosti jsme jí jménem čtenářů Znamení doby mohli položit několik otázek.

Vaše kniha, která vyšla v České republice, má podtitul „Návod pro šťastnou rodinu“. Jak chápete štěstí v rodině?

Štěstí v rodině pro mne znamená, že rodina skutečně ví, jak dnes žít. Myslím, že mnoho lidí jde „neznámou poušti“, že jim chybí informace. S vlastní přípravou na rodinný život je třeba začít dlouho před manželstvím, už v dospívání. Mimo jiné vedu také kurzy pro dospívající a chtěla bych napsat knihu, které dám zřejmě název „Námluvy“. Učím mladé lidi, jak mohou navázat zdravé partnerské vztahy, co to vlastně znamená „s někým chodit“. Z takového zdravého vztahu může později vzniknout šťastné manželství. Nestačí tedy pořádat semináře jen pro manžele. Vždyť mnoho lidí mezi námi uzavře špatné manželství.

Hlavní starostí přece není vstoupit do manželství. Jsem přesvědčena, že nejdříve musíme poučit dospívající o zdravých

praktikách „namlouvání“. Nejdříve tedy mladí potřebují samostatné poučení, jak „si někoho nemluvit“ a jak „s ním chodit“. Potom jak se oženit, vdát... Teprve pak, co to znamená být ženatý nebo vdaná.

Později se rodi děti. A tak zase mladí lidé potřebují poučení, jak děti vychovávat. Vychovat děti – to nepřijde jen tak samo od sebe...

Vracíte se z pracovního pobytu v Polsku, ale navštívila jste i jiné země. Začímalо by nás vaše srovnání rodinného života Američanů a Evropanů.

Samozřejmě mezi zeměmi a národy jsou vždycky kulturní rozdíly, ale vcelku vzato jsou malé. Zjišťuji totiž stejné problémy i potřeby lidí v Jižní Americe, v Rusku, v Polsku. Nezáleží na tom, kam přijedu. Všude jsou lidé lidmi. Poznáte, že stále máte co činit s jejich potřebami, jak o nich mluví Bible. A všude jsou to obdobné potřeby.

V každé době dostávají problémy rodinného života nějakou novou podobu. Můžete říci, co podle vašeho názoru v dnešní době rodina zvládá nejobtížněji?

Ano, dnes existuje mnoho vážných rodinných problémů. Mezi největší patří komunikace v rodině. Nemůžeme vyřešit problém, pokud o něm nehovoříme. Musíme se učit otevírat dveře, komunikovat, vzájemně se sdílet. Jde o to, jak správně naslouchat, jak účinně,

Štěstí v rodině pro mne znamená, že rodina skutečně ví, jak dnes žít. Myslím, že mnoho lidí jde „neznámou poušti“, že jim chybí informace. S vlastní přípravou na rodinný život je třeba začít dlouho před manželstvím, už v dospívání.

Mezi největší potíže a potřeby v rodině patří komunikace.
Nemůžeme vyřešit problém, pokud o něm nehovoříme.
Musíme se učit otevírat dveře, komunikovat, vzájemně se sdílet. Jde o to, jak správně naslouchat, jak účinně, tedy efektivně mluvit.

tedy efektivně mluvit. Ale také jak zvládat hněv a jak zacházet s rozčilenum. Zjišťujeme, že muži a ženy jednají v této oblasti velmi rozdílně. Mluvíme například o naslouchání. Ráda bych vám také položila otázku: „Co myslíte, kdo umí lépe naslouchat – muži, nebo ženy?“

Myslím, že ženy.

Máte pravdu. Ženy jsou přirozeně vybaveny lepší schopností naslouchat. Chtějí více vědět, říkají: „Aha. Ano...“ Dávají tak najevo, že účinně vnímají a naslouchají. Muži a ženy jsou v některých oblastech rozdílni a rozdílně také naslouchají...

Musíme vědět o těchto rozdílech, v manželství je to zvláště potřebné. Když například žena něco sděluje muži a když muž neodpovídá, žena mluví a mluví. Muž mlčí a stále více se uzavírá do sebe, protože ona stále mluví. Cítí-li žena, že je ignorována, bude mluvit dále a hlasitěji, jen aby získala mužovu pozornost...

Žena, která má nějaký problém, nechce ani tak od muže, aby jí řekl, jak má problém řešit. Chce především, aby jí naslouchal. Touží, aby jí řekl: „Rozumím ti. Zajímá mě to...“

Tím se dostáváme k předmětu verbální komunikace – „sdělování slovy“. Dovolte, abych vám položila jinou otázku. Kdo podle vašeho názoru mluví více – muži, nebo ženy?

Ženy.

Ano, máte pravdu. Muž v anglicky mluvícím světě pronese denně asi 12 500 slov, to je dost, ne? Ale žena ho dvojnásobně překoná – řekne za den asi 25 000 slov.

Během pracovního dne muž tedy pronese svých dvanáct a půl tisice slov a pak přijde domů. Žena už také povídala svých dvanáct a půl tisice, ale doma musí říct ještě zbývající polovinu. A tak musí muž i žena „zpracovávat“ tyto vzájemně rozdíly.

Je velmi zajímavé to sledovat. Pokud tomu dobře rozumíme, můžeme lépe komunikovat a prostřednictvím lepší komunikace lépe zvládat problémy v manželských vztazích.

Podle vašeho názoru je tedy komunikace dnes těžší, než tomu bylo dříve?

Dnes je komunikace především nesnášejí kvůli časovému stresu. Životní styl i životní tempo jsou prostě jiné. Je obtížnější se dorozumět také proto, že muž pracuje zde, žena zase jinde, přichází do domu často až pozdě večer, a pak aby se ještě věnovali dětem... Před 30, 50 lety bylo životní tempo pomalejší a komunikovalo se jinak.

Nezáleží ovšem pouze na tom, kolik máme času na sdílení. Musíme se také dívat na to, z čeho komunikace vychází. Když jsou muž a žena rozladěni, jeden na

Vydavatelství Advent-Orion nabízí:

Zítra znova a jinak
 Návod pro šťastnou rodinu

Zítra znova a jinak

Nancy Van Peltová

Známost. Manželství. Rodičovství. Náhradní rodičovství. Každá oblast rodinné výchovy může být obohacující a krásná. Kniha Nancy Van Peltové se zabývá tím, co ještě hlouběji obohacuje kvalitní manželský vztah, anebo co může vzkřísit rozpadávající se manželství.

Tato kniha představuje model manželství, který skutečně funguje, proto z ní může opravdu hodně vytěžit! Kniha Zítra znova a jinak je praktickou knihou – plnou konkrétních podnětů. Pomáhá čtenáři, aby si uvědomil hloubku štěsti, které nabízí rodina.

Brož., 112 stran formátu 14x20 cm, Kč 25,-

druhého se zlobí, kritizuje a stírá nebo se vzájemně zesměšňují, pak budou mít zřejmě problémy s komunikací. A i kdyby měli každý den mnoho hodin k tomu, aby spolu mohli hovořit, pokud mezi nimi stojí překážka – zed rozmrzelosti či odporu – nemohou mít ze svého sdělování radost.

Ve své knize se zmiňujete o boji o nadvládu, kterým trpí řada manželství. Můžete nám o tom říct něco více?

Jednou z nejtěžších otázek jsou dnes role v rodině. Kdo povede, kdo bude řídit rodinu? Samozřejmě, v době, kdy ženy bojují za svá práva a chtějí se ve všem vyrovnat mužům, zde existuje nová situace a skutečný problém.

Známe čtyři typy vedení rodiny. Patriarchální systém, ve kterém všechno rozděluje on – stanoví pravidla a diktuje všechny zákony. Dále máme systém matrarchální, který je opakem patriarchálního. Ona dohlíží a určuje, kterým směrem se rodina má brát. Muže to mít dva důvody: Bud on na vedení rodiny nestačí, nebo ona převzala autoritu od něho.

Dalším typem je dvojvládí. K tomu dochází, když mají oba manželé – muž i žena – stejnou kontrolní funkci. Ale to nemůže fungovat. Ani v USA nemáme dva prezidenty, ale jen jednoho. Také vaše země má jen jednoho prezidenta.

Ve dvojvládi totiž nikdy není jasné, kdo rozhoduje. Když on udělá rozhodnutí, ona proti němu bojuje. Nebo ona rozhodne, ale on s ni stále polemizuje. Z toho jsou děti velmi zmatené a nejisté.

Myslím, že žádný z těchto tří modelů není vhodný ani dostačující pro naši dobu. Jsem přesvědčena, že se musíme vrátit k původnímu Božímu plánu, který nacházíme v Písma. Když studuji roli muže a ženy podle Bible, nezačínám známým textem Efes 5,22: „Ženy mužům svým oddaný budte...“, ale nejdříve čtu verš 21: „Poddání jsouce jedni druhým v bázni Boží.“ To teprve dává rovnoprávnost oběma manželům.

Dříve než se žena může podřídit muži, mají se snažit spolupracovat. Jde o přizpůsobení se, o nesobecký postoj, o snahu učinit partnera šťastným.

Pokud se objeví konflikt, je zde druhá zásada. Když spolu nemohou manželé

v konfliktu souhlasit, platí, že se má žena podřídit. Pokud se ovšem má žena podřídit něčemu, co ji nevyhovuje, těžce to snáší. A tady platí třetí zásada: Muži, milujte své ženy. Jak? Jako Kristus miloval církev. Muž ženu miluje a je trpělivý. Myslím, že tak může „fungovat“ vedení rodiny.

Můžete prosím porovnat, v čem může být manželství věřících lidí náročnější nebo obtížnější než manželství lidí nevěřících?

Souvisí to s našimi představami. Co vlastně očekáváme od křesťanského manželství? Naše manželství by měla ukazovat k nebi a být vlastně takovým malým nebem na zemi... Musíme ale také pamatovat na to, že věřící jsou součástí světa. Neoddělujme se od světa jako celku. Co koli se dotýká společnosti, dotýká se i nás. E. G. Whiteová pronesla velmi zajímavý výrok, je to jeden z těch, které jsem si velmi oblíbila: „Rodina je největší kázání, jaké lze pronést.“ Jinými slovy: Každý člověk z ulice má možnost přijít do shromáždění, seznámit se s učením, s poselstvím, které kázeme. Posuzovat nás ale budou tito lidé podle toho, jak žijeme v rodině, doma, na pracovišti, jak chodíme nakupovat, jak chodíme do modlitebny, jak spolupracujeme ve sboru.

Jako věřící nás vždycky někdo pozoruje. Druzi vidí, zda se máme doma vzájemně rádi, podpíráme jeden druhého a spolupracujeme. Nezáleží na tom, jak zbožní jsme v modlitebně nebo jak zbožně jednáme s přáteli, když jsme na návštěvě. Rozhodující je, jak jsme laskaví ve skutečnosti, když jsou dveře zavřené a nikdo nás nesleduje. To je podle mého pojetí test věřícího, skutečná prověrka našeho křesťanství. Jak žijeme doma, když se „nikdo nedívá“, když s námi nikdo není... Kolik lásky a respektu projevujeme denně svým milým? Jak mluvíme s partnerem a s dětmi? Naše skutečné křesťanství se pozná za zavřenými dveřmi našeho domova.

Děkuji za rozhovor.

PAVLA ŠUSTKOVÁ

Nezáleží na tom, jak zbožní jsme v modlitebně nebo jak zbožně jednáme s přáteli, když jsme na návštěvě. Rozhodující je, jak jsme laskaví ve skutečnosti, když jsou dveře zavřené a nikdo nás nesleduje.

SLOVO PRO VŠECHNY

LUKAŠOVÉ EVANGELIUM

Pokud toho o Ježíši mnoho nevíte, ale chcete se o něm dovedět více, zkuste si přečíst Lukášovo evangelium. Je to evangelium, které bylo napsáno obzvlášť pro lidi, kteří čtou Bibli poprvé!

Proč bylo evangelium napsáno?

Úspěch muže sám o sobě přináší i problémy. Vezměme si například ranou křesťanskou cirkev. Trvalo to jen několik desetiletí, než se dostala z městeček a vesnic venkovské Palestiny až do velkoměst, jako jsou Atény, Alexandrie či Řím.

A lidé, kteří jí naslouchali, to už nebyli jen Židé z Palestiny, pocházeli ze všech národů a náboženství. Peršané a Libyjci, Římané a Řekové, racionální stoici i fanatictí následovníci různých bohů a bohyň plodnosti – všichni měli zájem slyšet o Ježíši.

A v tom byl problém. Ježíš byl totiž Žid. A všichni jeho první učedníci byli také Židé. Také první zprávy o Kristově životě a učení napsali Židé pro Židy. Jinými slovy: vyprávět Židům o Ježíši – to bylo něco, co rani křesťané opravdu uměli.

Ale jak byste mohli vyprávět o Ježíši způsobem, který by pochopili i nežidé? Asi byste nemohli mluvit o tom, jak naplnil proroctví – vždyť vaši posluchači neznali Písma. Nemohli byste se odvolávat na jejich vlastenectví – proč by je mělo zajímat, že Ježíš byl královským synem Davida?

A také byste nemohli předpokládat, že vaši posluchači by pochopili, proč

Ježíš řekl a udělal některé věci. Prostě žádná průprava potřebná k tomu, aby šlo „čist mezi řádky“ Kristových slov. Ti posluchači totiž nevěděli dost o židovských zákonech, zvyčích a politice v Palestině.

Křesťanství prostě potřebovalo tlumočníka – tedy někoho, kdo by mohl vzít dobrou zprávu o Ježíši a vložit ji do slov, kterým by mohli nežidovští (tedy „pohanští“) čtenáři rozumět.

A to udělal Lukáš ve svém evangeliu. Sám byl pohan – tedy byl to řecky mluvící lékař, kterého Pavel potkal během svých cest po Malé Asii (vlastně dnešním Turecku). Ačkoliv se Lukáš nikdy osobně nesetkal s Kristem, pečlivě se vyptával těch, kteří se s ním setkali, a také přečetl o Ježíši všechno, co našel.

Na základě tohoto zkoumání napsal Lukáš pro pohanské čtenáře „systematickou zprávu“ o Kristově životě. V ní upozornil především na Kristovo jednání s pohany. Vysvětlil také židovské zvyky a zákony. A Kristovy předky sledoval nejen k Abrahamovi, předku všech Židů, ale až k Adamovi, prvnímu ze všech lidí.

Lukáš zkrátka chtěl, aby jeho evangelium bylo něčím, čemu by mohl rozumět kdokoliv. A proto mnozí současní čtenáři považují toto evangelium za nejsrozumitelnější – nejlehčí ke čtení.

Co se z této knihy mohu naučit?

Když se Marie dozvídá, že čeká dítče – Ježíše – zpívá o tom, že Bůh „vladaře svrhl s trůnu a ponižené povýsil, hladové nasystil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou.“ (Luk 1,52.53)

To je v Lukášově evangeliu obzvlášť důležité téma – způsob, jak Kristus obrací svět vzhůru nohama. Jsou to práve vydědenci, kterým Bůh fandí; jsou to ztracené existence, které vítězí. Ježíš je záhná chudým. Prokazuje přízeň vyvrhelům. Odplácí bezmocným a slabým.

Avšak Kristus toto všechno nedělá s brutálním násilím nebo nenávisti, ale mocí své lásky. Vskutku je to Kristovo slitování, k čemu se Lukáš znovu a znovu vraci. Jak nám stále připomíná, Ježíš je přítelem těch, kteří nemají žádného

jiného přitele. Děti, ženy, cizinci, dokonce hříšníci – Ježíš pro ně opouští svou cestu, aby právě těmto lidem prokázel dobro.

A Ježíš chce, abychom dělali totéž. „Budte milosrdní,“ řekl, „jako je milosrdný váš Otec.“ (Luk 6,36) Jinými slovy: naším úkolem je, abychom podobně jako Ježíš „přinesli chudým radostnou zvěst, vyhlásili zajatcům propuštění, propustili zdeptané na svobodu a vyhlásili léto milosti Hospodinovy.“ (Luk 4,18) Když to budeme dělat, pak budeme „syny a dcerami Božími“.

Slova, která potřebujete znát

Farizeové: V Ježíšově době bylo v Palestině jen asi 6000 těchto „oddělených“, kteří byli proslulí svou neutálou snahou aplikovat Boží zákon do každodenního života. Na rozdíl od saduceů věřili v anděly i v posmrtný život. Někteří z Kristových následovníků asi byli farizeové (viz Luk 13,14).

Herodes: V 1. kapitole Lukášova evangelia jde o Heroda Velikého (73-4 př. Kr.), bezohledného krále celé Palestiny. Ve zhývajících částech evangelia jde o syna, Heroda Antipu, který vládl nad severní Palestinou (neboli Galileou a Pereou) v r. 4 př. Kr. až 39 po Kr. Oba byli velkými přáteli Římanů.

Pontský Pilát: Římský prokurátor (neboli místodržitel) v jižní Palestině (Judsku) v letech 26-36 po Kr. Od roku 63 př. Kr. byla Palestina vazalským státem Říma, ale po smrti Heroda Velikého se Římané zmocnili přímé kontroly nad Judskem. Pilát zacházel s Židy s takovou krutostí a pohrdáním, že byl nakonec poslán do vyhnanství ve Francii, kde prý spáchal sebevraždu.

Saduceové: Těchto „spravedlivých“ bylo málo, ale byli mocní a zastávali v zemi mnoho úřadů jako kněží a političtí vůdcové. Za inspirované přijímal pouze prvních pět knih Bible (tedy „Pentateuch“) a věřili, že Bůh se obvykle nezajímá o každodenní lidské záležitosti.

Setník: velitel nad jedním stem vojáků v římské armádě.

V Lukášově evangeliu najdete

- Mariinu písni (1,46-56)
- Narození Ježíše (2,1-20)
- Kázání na rovině (6,17-49)
- Podobenství o milosrdném Samaritánovi (10,25-37)
- Poslední večeře (22,7-30)
- Smrt a vzkříšení Ježíše (22,47-24,35)

Jak číst Lukášovo evangelium?

Kapitoly 1-2

Andělé předpovídají zázračné narození Jana Křtitele a Ježíše, což se také stane.

Všimni si chvalozpěvu anděla Páně, Zachariáše, Gabriela, Marie, nebeského zástupu a Simeona.

Kapitoly 3-9

Ježíš je pokřtěn, pak káže a uzdravuje v Galileji. Povolává k následování 12 učedníků, ale setkává se s opozicí náboženských vůdců národa a nepochopením svých vlastních učedníků.

Všimni si Kristových zázraků a způsobu, jímž se stále více projevuje jeho moc.

Kapitoly 10-19

Ježíš jde z Galileje na jih do Pereje a Samaři, kde vůči němu vzniká odpór. Lidé ho však následují dokonce i na tomto „cizím“ území.

Všimni si Kristových podobenství o království (14,7-17,10) – jakým tématům se věnují a jakým způsobem je zkoumájí z několika různých úhlů.

Kapitoly 20-24

Ježíš jde do Jeruzaléma, kde je vydán na smrt. Po třech dnech se vraci k životu a zjevuje se svým učedníkům. Ríká jim, aby zůstali v Jeruzalémě, dokud neobdrží Ducha svatého.

Všimni si – lidé, od kterých bys očekával, že zůstanou věrní, „zrazují“ Ježíše, a lidé, od kterých bys to nikdy nečekal, prokazují svou víru.

OVLÁDÁNÍ VĚDOMÍ SILVOVOU METODOU

aneb

Opět New Age – tentokrát (pro změnu) „à la Texas“

FOTO ARCHIV

Silvova metoda ovládání vlastního vědomí si klade za cíl naučit lidi kontrolovat činnost svého mozku – „ponořením se“ do meditační hladiny – takzvané hladiny alfa –, v které je prý mozek schopný podávat neuvěřitelné výkony. Autor této metody – José Silva (rodák z amerického Texasu) – slibuje tomu, kdo bude aplikovat jím vyvinuté postupy, řešení problémů obchodních, zdravotních a vlastně i problémů jakéhokoliv jiného rázu – od zlepšení paměti, přes zbavení se nadváhy a různých zlozyků (např. kouření), schopnost rychle se učit, určovat diagnózu neznámých lidí „na dálku“, programo-

Zijeme v době „odlidštěné“ techniky, v době, kdy se možná více dostává do popředí boj o vlastní existenci či o vlastní identitu, v době, kdy strach o vlastní zdraví a duševní harmonii bývá často umlčován úsilím o více a více ... materiálních hodnot. Mnozí naši současníci uchopují trend doby a nabízí nám různé, často „zaručené“ návody, jak předcházet stresu, ztrátě zdraví a psychické rovnováhy. Mezi jinými se můžeme setkat také se stále populárnější Silvovou metodou. Přirozeně nelze se na těchto několika rádcích věnovat všem detailům. Považujte proto, prosím, následující myšlenky pouze za krátké zastavení se u jejich nejdůležitějších aspektů.

vání si snů a řešení svých problémů jejich pomocí, přes vidění do minulosti i budoucnosti, odstranění fyzické bolesti a „sebeléčbu“ prostřednictvím „probuzení“ léčivých sil vlastního organizmu až k úspěchu ve světě byznysu... – bohatost nabídky je skutečně velká a lákavá. A paleta nabízených způsobů, jak toho lze dosáhnout, právě tak. Princip je vlastně společný.

Metoda je založena na jednom zásadním poznatku. V bdělém stavu má záznam elektrické aktivity mozku člověka (tzv. EEG – znázorněně v podobě vlnění) frekvenci vyšší než 14 Hz/s – hovoříme o tzv. hladině beta. Frekvence

7-14 Hz/s se nazývá hladinou alfa. Tato hladina „nastává“, když mozek není vystaven žádným podnětům. V samotném spánku se frekvence vlnění ještě více snižuje – je to 4-7 Hz/s (hlinina théta), hodnota nižší než 4 Hz/s označuje takzvanou hlininu delta. A právě v hlinině alfa, když je údajně nás mozek nejcitlivější na různé vlivy, lze podle Joseho Silvy z něj „vytěžit“ přímo neuvěřitelný výkon.

Prvním krokem při aplikaci Silvoy metody je „ponoření se do hlininy alfa“, a to například následujícím způsobem: „Přivři oči a dívej se v dvacetistupňovém úhlu nad víčky. (Tedy nedívej se přímo dopředu, ale o dvacet stupňů výš.) Z celkem nevyjasněných přičin pouze při takovémto stavu oči začne mozek produkovat hlininu alfa. Nyní začni pomalu, přibližně po dvou sekundách, počítat od sta zpět. Soustřed se na počítání a už při první příležitosti budeš v hlinině alfa.“¹ Po tomto „ponoření se do hlininy“ lze pokračovat dále několika způsoby. Například si vytvořit jakousi obrazovku, na které člověk znázorňuje své představy a pomocí ní si „programuje budoucnost“. Povězme, že si představuje sám sebe – nejprve s určitým problémem anebo návykem (tak jako je to ve skutečnosti), a potom bez tohoto problému (ve stavu, kterého by chtěl dosáhnout). Timto způsobem ve své představě jistý čas „programuje svou budoucnost“, až se tato představa stane skutečností. V hlinině alfa tak můžeme získat informace o nám úplně neznámých lidech a dokonce určit jejich diagnózu. Podle Silvy můžeme podobně odhalit i své vlastní choroby. A nejen to, lze je dokonce i léčit – například tak, že si představíme sama sebe, bez té které choroby, zdravé – a přání se stane skutečností. (Přesně ve smyslu nejen dnes tak populárního názoru: Pokud budu o něčem velmi silně přesvědčen, že se to stane, pak se to také skutečně stane!) A ještě alespoň jeden příklad: Pokud si nepamatujete, kde jste odložili nějakou věc, v „hlinině alfa“ můžete „listovat“ minulostí a najít okamžik, kdy

„V souvislosti s kontrolou mozkové činnosti referovali jistí manželé ze západního pobřeží USA o podivuhodném obchodu. Otvírají sejfy jiných lidí. Jejich metoda je tato: Jeden z nich přejde psychicky do laboratoře, vyvolá si živý obraz sejfu a jeho majitele, potom se v čase vrátí (do minulosti – pozn. red.) a zjistí, jak majitel otvírá sejf. Ten druhý jako psychický usměrňovatel pečlivě poznačí čísla sejfu. Později, v hlinině beta, psychický vykonavatel jde do konkrétního domu a otevře sejf překvapeného a vděčného majitele.“²

jste ji viděli naposled.

To jsou jen některé z možností, které Silvova metoda nabízí popsané zřejmě příliš zjednodušeně a určitě ne všechny, ale to snad není na škodu, neboť vyniká alespoň samotný princip.

José Silva sám přiznává, že jeho metoda vzbuzovala v mnoha lidech nedůvěru, ale údajně když si ji vyzkou-

„Mezi účastníky kontroly mozkové činnosti jsou nejoduševnější obchodníci. ‘Ponořím se do své hlininy a představím si úspěšný telefonát. Výsledky jsou pozoruhodné. Každý měsíc si určím, že vyprodukuji X dolarů, a latku posunuji stále výše a vždy ji dosáhnu.’ Toto vyprávěl agent jisté významné firmy z Wall Streetu. Náměstek ředitele jisté menší ocelárny řekl toto: ‘Povím si, že prodám něco tomuto člověku – a uskuteční se to!‘³

šeli, změnili svůj názor a stali se jejími nadšenými propagátory. Není divu. Nabídka je skutečně velmi lákavá. Pokusení být sám sobě „bohem“ je pro člověka velmi silné. Avšak každý, kdo chce ve svém životě následovat Ježíše Krista, by si asi měl nejprve položit jednu zásadní otázkou: Jsou základní principy Silvoy metody z hlediska Bible přijatelné?

Myslim, že rozpočínání se na minulost ve stavu, kdy je můj mozek pro to „přístupnější“ (když si odmyslíme podivuhodné techniky, kterými se do „hlininy alfa“ můžeme dostat), je ještě z hlediska biblického zjevení teoreticky akceptovatelné. Podobně je to i s určitými dalšími prvky – například při snaze

zhubnout může být, přiznejme, pohled na vlastní fotografii z doby, kdy byl člověk ještě štíhlý, skutečně motivující. Velkou většinu aspektů Silvovy metody však už nelze akceptovat. Vždyť například při určování diagnózy člověka, o kterém vím jen, jak se jmenuje a kolik má roků – lze těžko se zdravým rozumem uvěřit tomu, že jeho tělo vysílá vlnění, které je natolik silné, že

„Dcera jistého absolventa kurzu kontroly mozkové činnosti, který trénoval již několik měsíců, byla alergická na dvě kočky, které chovali doma. Když si s nimi hrála, najednou začala těžce dýchat a na pokožce se objevila vyrážka. Otec ve svých meditacích asi v údobí dvou týdnů umisťoval problém a jeho řešení na obrazovku ve své představě. V představě viděl, že jeho dcera si hraje s kočkami, dýchá bez problémů a nemá vyrážky. Jednoho dne uviděl i ve skutečnosti to, co si představoval. Dcera už nebyla alergická na kočky.“⁹

mne zasáhne, i když jsem několik tisíc kilometrů daleko, a že je tak informačně bohaté, že nese i zprávu o tom, že tento člověk má nemocné například koleno. Bez informace „zvenku“ to není možné. Nakonec, José Silva to po nás vlastně ani nechce. Otevřeně mluví o spolupráci s „Vyšší inteligencí“, jak to sám nazývá. Hned v první kapitole své knihy piše: „Představ si, že přijdeš do bezprostředního styku s Vyšší inteligencí, která působí na všechno, a v jedné úžasné fantastické chvíli zjistíš, že slouží tobě. Představ si, že toto spojení uskutečníš tak lehce, že v další části svého života se už nikdy nebudeš cítit beznadějně odtržený od toho něčeho, čehož přítomnost jsi vždy tušil, ale nikdy jsi to vskutku nedokázal dosáhnout: od moudrosti, která ti pomáhá, od včas přicházejícího osvícení, od toho pocitu, že vždy stojí při tobě jedna mocná, tebe milující síla!“¹⁰

V kapitole o snech v této souvislosti později píše: „... získal jsem přesvědčení, že spanek vytváří příznivé podmínky i pro získání informaci od Vyšší

intelligence. Později jsem šel ještě dále a přemýšlel jsem o tom, zda musíme pasivně čekat, aby nám někdo zavolal. Zda nemůžeme my sami z vlastní iniciativy vytočit číslo Vyšší intelligence, abychom s ní mohli komunikovat. Jako věřící člověk jsem si myslí, že je-li Bůh dosažitelný modlitbou, dokážeme vytvořit i takový způsob, jak se zkontaktovat s vyšší inteligencí.“ A vzápěti připomíná velmi významnou skutečnost: „Když hovořím o Bohu a o vyšší inteligenci, myslím na dvě rozličné věci.“¹¹

José Silva na dalších stranách píše i o tom, jak si posluchači jeho kurzu během meditací přivolávají „na pomoc“ různé „poradce“, kteří jim pomáhají získávat potřebné informace: „Pro absolventa kurzu kontroly mozkové činnosti se poradcové zdají být velmi skuteční. Opravdu jsou? Nevíme přesně – možná jsou jen výplody fantazie, možná ztě-

lesněním vnitřního hlasu, možná jsou něčím víc. Tolik však víme, že pokud se jednou střetneme se svými poradci a naučíme se s nimi spolupracovat, náš vztah bude velmi plodný.“¹²

Člověk znalý biblických informací o „rozložení sil ve vesmíru“ si uvědomí, že když v případě „Vyšší inteligence“, která má tak široký dosah, jaký je jí přisuzován, nejde podle Josepha Silvy o Boha, pak už tedy není mnoho možnosti. Přesněji, je vlastně principiálně pouze jedna.

Uvedme však ještě jeden citát z perra Josepha Silvy: „Ježiš nás povzbuzo-

val, abychom sami v sobě (v hladině alfa) hledali království nebeské, abychom žili s Boží dobrohou, abychom se k ostatním Božím tvorům obraceli s důvěrou, láskou a odpuštěním. Slíbil, že jestliže budeme takto jednat, bude všechno v pořádku. 'A všechno ostatní jim bude přidáno...' Především však dobré zdraví. Neboť v hladině alfa se dostáváme do styku s Pánem.

Dokážeš si představit, co by se mohlo stát na naší zemi, kdybychom už dříve pochopili Ježíšův odkaz? Dnes bychom už žili v ráji. Přemýšleli bychom na frekvenci 10 Hz/s a všichni bychom byli nejen bliže k Ježíši, ale také bychom se mu i více podobali.⁵

Můžeme souhlasit s tím, abychom sami v sobě hledali Boží království, s tím, že bliže k Ježíši se můžeme dostávat především v „hladině alfa“? Jistě ne! Bible přece nic takového neříká. Dává nám naopak najevo, že Bůh má s námi všemi zájem komunikovat při plném vědomí, aby totiž tato komunikace byla smysluplná a z naší strany nakonec i plně dobrovolná.

Na závěr by asi bylo vhodné se zamyslet nad motivací běžného účastníka kurzů Silvovy metody. K čemu může podle svého autora člověku posloužit a co mu může dát? Celá kniha o ovládnutí vědomí Silvovou metodou¹ je prostoupena jednou jedinou touhou – být „úspěšný“. Nakonec, na tom vlastně není ani nic zlého – snažit se jednat „lépe“, být „lepší“ a žít „lépe“ je pro křesťana přirozené a správné, ne však v životě prvořadé. A co je ještě z biblického hlediska nepřijatelné a v určitém smyslu ještě více zarájející (pokud si uvědomíme, že José Silva se sám za křesťana považuje), to je způsob, jakým toho lze dosáhnout. Ale o tom jsme už vlastně trochu hovorili.

Stvořitel vesmíru – Bůh – nikde neslibuje, že život na této zemi bude pro nás procházkou růžovým sadem. Nikde nám neslibuje, že jestliže si budeme něco velmi velmi přát, představovat si to a toužit po tom – ať už v hladině alfa,

beta nebo gama – pak se to stane skutečností. Nehovoří o tom, že náš život na této zemi bude bez bolesti, chorob či utrpení. Zaslibuje nám však, že všichni máme stejnou příležitost vstoupit do jeho budoucího dokonalého království a být tam spolu s ním – Zdrojem života, dokonalosti a opravdového úspěchu.

„Jestliže se na kurzu kontroly mozkové činnosti účastní žáci i učitel, mohou se ve třídě dít fantastické věci.

Jistý učitel z Buffala navrhl svým žákům, aby využili techniku psychického diagnostikování, kterou se učili na posledních hodinách kurzu, aby se nalaďili na Georga Washingtona a jiné velikány minulosti, a tak lehceji, s procítěním se učili dějepis.

Později, během zkoušek, jim pomáhal tak, že se žáci mohou naladit na něj a dostat od něho posilnění svých odpovědí.

Jiný univerzitní učitel navrhoval svým studentům, aby se nalaďili na filozofa, v jehož díle je jim něco nejasné. – A metoda funguje! – říká.⁶

A už dnes nám nabízí možnost komunikovat s ním, orientovat své vědomí na něj a spolu s žalmistou vyznávat, že ne „hladina alfa“, ne „Vyšší inteligence“, ale „Bůh je naše útočiště i síla.“⁷

**ING. BOHUSLAVA MIHALCOVÁ,
PETER POLÁSKO**

Odkazy:

1 José Silva, Philip Miele: Ovládanie vedomia Silvovou metódou, Fontana Kiadó, Šamorín 1991, str. 23-24

2 Tamtéž, str. 13

3 Tamtéž, str. 43

4 Tamtéž, str. 73

5 José Silva, Robert B. Stone: Sme schopni liečiť, Fontana Kiadó, Šamorín 1992, str. 189 – 190

6 Žalm 46,2

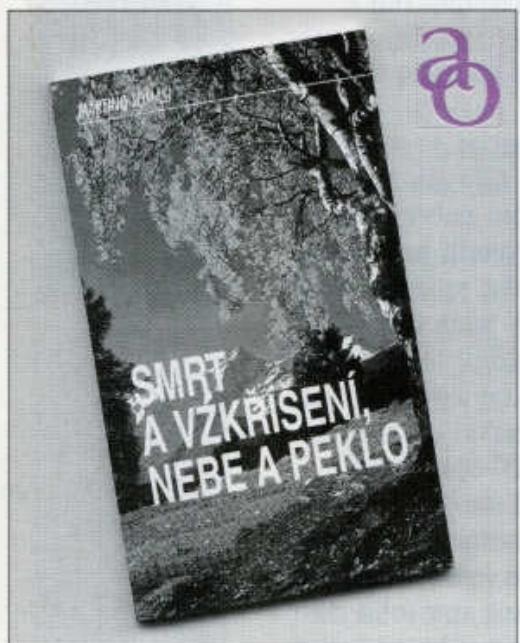
7 J. Silva, P. Miele: Ovládanie vedomia..., str. 125

8 Tamtéž, str. 123-124

9 Tamtéž, str. 128

10 Tamtéž, str. 109

Vydavatelství

ADVENT-ORION

nabízí

Martino Tomasi

SMRT A VZKŘÍŠENÍ, NEBE A PEKLO

Publikace podává zásadní odpovědi z hlediska Bible na tolik diskutovaná témata, jako jsou umírání, smrt, posmrtný život... Jde tedy o souhrnnou odpověď na toto téma, brožurka však poskytuje také odpovědi na nejzákladnější námítky vůči biblickému pohledu.

Ve své smuteční promluvě při pohřbu kurfiřta Jana Saského řekl Luther: „Křesťané by neměli být nazýváni mrtvými, ale spícími lidmi, a smrt by už neměla být nazývána smrtí, ale spánkem – hlubokým a bezesným.“ I následující výrok pochází od Luthera: „Pro nás se to nazývá a je to smrt, když zemřeme, ale pro Boha je to spánek – tak tichý, že tišší už být nemůže.“

Otzáka, zda má člověk nesmrtelnou duši, se může objevit jen tehdy, jestliže špatně chápeme slovo duše a přikládáme mu smysl, který původně nemělo. Nezapomínejme, že řecké slovo „psyché“, které je často překládáno jako duše, znamená kromě jiného i život.

Ani různé prožitky smrti nic nedokazují. Osoby, které se svěřují s takovými zážitky, nebyly skutečně mrtvé. Je prokázané a zčásti i vysvětlitelné, že takové zážitky mají lidé závislí na drogách a lidé s těžkým zraněním mozku. Ovšem, když se v takovém vyprávění zjevují světelné bytosti a předávají poselství z onoho světa, která jsou v rozporu s Biblí, je třeba napomenout k nejvyšší opatrnosti, protože satan na sebe „brává“ podobu anděla světla (2. Korintským 11,14) a tímto způsobem dokáže oklamat mnoha lidí.

Učení o takzvané nesmrtelné duši nepochází ani ze židovství ani od Ježíše Krista. Je to dítě narzené z pohanství, zejména z řecké filozofie. Spojení křesťanského a pohanského myšlenkového světa mělo pro křesťanství zhoubné důsledky. Když totiž splynou dvě řeky – jedna se spinavou a druhá s čistou a průzračnou vodou, pak nedochází k očištění spinavé vody, nýbrž čistá voda ztratí svou čistotu. Přesně totéž se stalo s čistým biblickým učením o smrti a vzkříšení.
(úryvky z textu)

Brož., 96 stran, formát 11x18 cm, cena Kč 37,-

**Knihu si můžete
objednat na adrese:**

**Advent-Orion
Roztocká 5
160 00 Praha 6 – Sedlec**

TAKY NEMŮŽETE SPÁT?

„Zase jsem celou noc nespala!“ říká rozmrzele Petra, když přichází ráno do práce s oteklými víčky – jako by prohýřila celou noc. A tak jako ona si dnes stěžuje na nespavost mezi mladými lidmi každý třetí, z těch starších každý druhý občan. Co chápeme pod pojmem „nespavost“?

Francouzský badatel v oblasti spánku, profesor Pierre Passouant, který vede na univerzitě v Montpellier jednu z nejvýznamnějších laboratoří Evropy, radí k opatrnosti. Podle jeho zkušeností stěžuje-li si někdo na poruchy spánku, říká mnoho nepravdy. Většina lidí vůbec neví, kolik spali a jak vlastně spali. Jejich subjektivní pocity jsou většinou mnohem horší než skutečnost. Někdo možná chce vzbudit soucit nebo udělat dojem. Skutečností však zůstává, že člověk zvládne spíš hladovku než opravdovou nespavost.

Tři druhy poruch spánku

Poruchy přirozeného spánku se projevují především špatným usínáním, opakováním nočním probouzením a brzkým ranním procitnutím. Badatelé v oblasti spánku rozeznávají tři druhy poruch spánku. Jde o občasnou nespavost, těžkou nespavost a zdánlivou nespavost.

Občasná nespavost je zcela neškodný jev, který se váže na nějaký nahodilý, silně osobitý prožitek. Může to být například neobvyklý hluk, špatné trávení, osobní starosti nebo jenom úzkost z toho, že nebudu moci spát nebo zase že se potřebuji dobře vyspat, protože musím být příští den fit. Tyto a další projevy podněcuji poruchy spánku.

Naproti tomu těžká nespavost je jev, který nás právem musí znepokojoval. Příčinou této nespavosti mohou být např. silné bolesti provázející určité nemoci. V mnoha případech však vzniká těžká nespavost z nezvládnutých osobních problémů, které pozvolna dospívají až k depresím. Dotyčný nemůže dosáhnout stavu uvolnění,

který podporuje usínání nebo ho dokonce umožňuje.

Zdánlivá nespavost je v podstatě spíše subjektivní jev. Člověk spí, ale není si toho plně vědom nebo si na to později nevpomíná. Neumí prostě odhadnout skutečnou dobu spánku. Profesor Passouant říká: „V takových případech musí lékař přesvědčit takzvaného pacienta, že spí dostatečně a pomoci mu, aby se nedostal do hrozného stavu závislosti na léčích na spaní.“

U starších lidí jsou naopak poruchy spánku namnoze zcela normální. Ve stáří totiž přirozená potřeba spánku ubývá. Člověk prostě nepotřebuje spát tolik jako dřív. Doba nepřerušovaného nočního spánku se tedy úměrně zkracuje.

FOTO P. BARTA

Místo toho však během dne někdy přicházejí chvíle únavy. Když se této únavě oddáme a na chvíli si zdřímne, je samozřejmé, že se to v noci projeví. Tím ovšem nechceme nic namítat proti spánku během dne, ale starší člověk by si měl uvědomit, jaké důsledky to bude mít.

Poruchy usínání

Dalším důvodem poruch usínání u starších lidí je jejich menší aktivita.

Skutečností však zůstává, že člověk zvládne spíš hladovku než opravdovou nespavost.

Staří lidé z nedostatku jiného zájmu mají sklon více pozorovat své tělesné funkce než dřív. Právě proto, že se tak moc soustředí na usínání a na spánek a přejí si meromocí usmout, často tím spánek

Prášky na spaní bychom měli brát opravdu jen v těžkých případech, a to pouze tehdy, když je předepis lékař. Pomáhají totiž ke spánku, který není ani přirozený ani nezotavuje a žel mohou také vytvářet závislost.

Jejich život není naplněn tolik jako dřív, méně se pohybují, a proto se ani pořádne neunaví.

S tím souvisí často také to, že staří lidé z nedostatku jiného zájmu mají sklon více pozorovat své tělesné funkce než dřív. Právě proto, že se tak moc soustředí na usínání a na spánek a přejí si mermomoci usnout, často tím spánek zahání.

Prášky na spaní bychom měli brát opravdu jen v těžkých případech, a to pouze tehdy, když je předepis lékař. Pomáhají totiž ke spánku, který není ani přirozený ani nezotavuje a žel mohou také vytvářet závislost.

Rady pro lepší usínání

- Rozhodující je postoj každého člověka ke spánku. Člověk by si neměl připouštět myšlenku, že ještě musí vykonat to a ono nebo že nesplnil nějaký plán. Před spaním by se prostě neměl rozrušovat, ale měl by naopak myslet jen na to, co ho uklidňuje. Pak bude moci klidně usnout. Na konci dne je třeba si udělat odpočinek, ať je jasný rozdíl mezi dnem a nocí. Vypněte ode všech ustaraných myšlenek, a pak lehceji usnete. Vlastním problémem nebývá vždy nespavost, ale spíše boj proti nespavosti.

- Nechodte do postele, pokud nejste opravdu unaveni. Pokud spíte odpoledne, počítejte s tím, že budete špatně usínat. Čtení, hudba nebo televize mohou člověka uspat, ale také pořádně rozrušit. Záleží prostě na tom, jaká je to četba, hudba nebo co se vysílá.

- Nechodte spát s prázdným žaludkem, ale také ne s plným. Sklenička te-

lého mléka nebo bylinkového čaje (baldriánu, máty peprné, šalvěje či chmele) nás uklidní už tím, že si ho připravujeme. Také vlažná koupel nám může pomoci vypnout a uklidnit se.

- Cerstvý vzduch a klidná, nezatemnělá ložnice jakož i správná postel – ne malá, ne tvrdá, ne měkká a u dvoulůžkové postele oddělené matrace – pomáhají k hlubokému a osvěžujícímu spánku. Neostýchejte se někdy se na noc „přestěhovat“ do jiné místnosti. Když totiž nemůžete usnout a musíte tiše ležet, abyste nevzbudili svého partnera, už jen ta snaha „moc se nehýbat“ zaručeně zaplaší spánek.

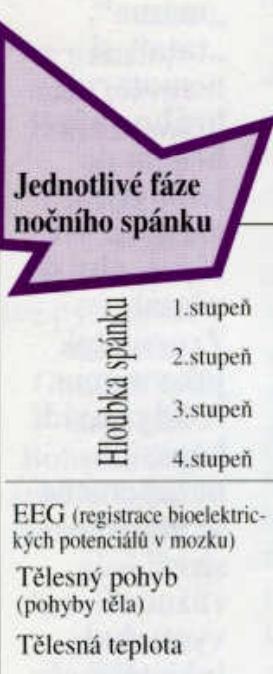
- Sport či sauna během dne působí dobře – ale ne krátce před spaním. Povzbuzují totiž organismus, který by však měl být v této době spíše zklidněn. Nejlepší činností, která nám před spaním dodá klidu, je večerní procházka.

- Když přes to všecko stále ještě nemůžete usnout, vstaňte a něco si čtěte – pokud možno nudnou nebo těžce srozumitelnou knihu, žádný napínavý román! Je to lepší než se celé hodiny převalovat v posteli.

- Pokud je to možné, vstávejte každé ráno ve stejnou hodinu. A také koncem týdne, o dovolené nebo v „zimním čase“. Tím si vypěstujete dobrý rytmus spánku a bdění, který se nenechá jen tak lehce narušit.

- Když ráno po prodlélé noci vstanete, nepodléhejte hned panice. Pokud vaše tělo bude ten promeškaný spánek opravdu potřebovat, pak si ho jistě dříve nebo později nějak „obstará“.

MUDr. P. V.

NA LAVIČCE V MUZEU FIGURÍN

Ten, kdo přijede do Londýna třeba jen na pár dní, určitě nevynechá jednu z nejvyhledávanějších atrakcí. Ano, říkám atrakci, přestože tento podnik má docela honosný název – Museum Madame Tussauds. Úspěch produkce je totiž od samého začátku založen na té měř dokonalém napodobování. Všechno je jen „jako“, ale téměř k nerozeznání od skutečného. Dáma, po níž je toto muzeum pojmenováno, stačila na konci osmnáctého století utéct před Velkou francouzskou revolucí i s několika voskovými modely tehdy slavných lidí. V Londýně pak dál v klidu a míru svou sbírku voskových figurín rozširovala. Během následujících dvou set let se našlo vždy dost těch, kteří ochotně a s láskou v jejím napodobovatelském díle pokračovali. Soudě podle délky fronty, kterou si každý návštěvník muzea musí na Marylebone Road vystát, napodobeniny z vosku vzbuzují zájem.

Také jsem s rodinou vystál frontu na lístek do muzea. Nehlučný výtah nás vyvezl do prvního patra a pak se to stalo. Uviděl jsem je. Všechny. Pěkně pohromadě v jednom patře. Belmonda, Navrátilovou, Marii Antoinettu, Jindřicha VIII. se všemi jeho šesti ženami, princeznu Dianu, Lenina, Jacksona i Lincolna. Byli tam i jiní. Ve skleněné vitřině na schodišti stál v plné parádě Hitler a jen tak, jako by si šla na chvíli odpocítout, ležela na rokokové pohovce paní Dubarry. Bylo to tak dokonalé, že jsem málem zapochyboval, zda je to skutečně jen napodobenina té mocné dámy z časů Ludvíka XV., která nakonec roku 1793 skončila pod gilotinou. Spouště fotoaparátů cvakaly, lidé pobíhali od jedné figuríny k druhé. Vypadalo to trochu jako hra „Škatule, škatule“

Foto AUTOR

hejbejte se...“ Ještěže kolem figurín královské rodiny byla natažena těžká šňůra. I tak ale měli zřízenci co dělat. Neustále někoho okřikovali. Kolik lidí se toužilo zvěčnit s někým slavným! Byť by to byly jen napodobeniny. Byly přece tak dokonalé! Úsměvné hemžení! Jak snadno se my dospělí měníme v děti. V tu chvíli mne to napadlo: Co vlastně v životě víc hrajeme? Vážnou dospělost, nebo to rozputstilé veselí?

Vystaveny jsou skutečně figuríny jen úspěšných a slavných lidí. Hlavy těch, jejichž sláva dohasíná, se pak ještě předtím, než zmizí nadobro, ukládají do kovových regálů. Mezi těmi, které potkal takový osud, jsem poznal ledabyle pohrozené hlavy Brežněva a Nixona. Gagarinovu, tu bych snad ani nepoznal, nebýt štítku pod ní. „Co je člověk? ...lidský syn, červíček pouhý!“ (Jób 7,17 a 25,6), vzpomínal jsem na známé verše z Bible před těmi hlavami a nezakrývám, že jsem v tu chvíli nebyl prost odsouzení hodné škodolibosti.

Za slabou hodinku jsem měl prohlížení až po krk. Bylo to skutečně trochu pouťové. Naštěstí v každé místnosti bylo pamatováno na podobně utahané

Odkud se vzala odvěká touha člověka po napodobování? Vždyť už ten malý človíček, sotvaže srozumitelně vysloví „mama“, „tata“, si nemotorně hrábne hřebenem do jemných vlasů na své hlavě, aby se učesal. Zrovna tak jako máma. A když uvidí kapesník, nezapomene se do něho se vši vážností vysmrkat jako táta.

Bůh stvořil člověka dokonalého, „aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím.“ (1Moj 1,27)

Dal mu také dostatečný prostor pro jeho vlastní rozvoj.

Ovšem, časem člověk nechtěl být, stejně jako dospívající dítě, „jen“ obrazem. Zatoužil být „jako Bůh“. (1Moj 3,5)

Bylo to však nad jeho sily.

Ve snaze být jako Bůh spadl níž, než si vůbec pomyslel.

Poznal jen svou vlastní omezenost a neschopnost. Obraz Boha se mu zamlžil.

Clověk ani tehdy nepřestal ve své pýše trvat na svém.

Chtěl si být sám sobě Bohem, sám sobě originálem. Zůstalo však jen u toho bezmocného předstírání.

návštěvníky, jako jsem byl já. U stěn stálý rudě polstrované lavice. Posadil jsem se vedle stejně zmožené ženy. Chudák, musela být dost unavená. Podle oblečení bych hádal, že to byla jedna z tisíců starších Londýňanek, která si před odpoledním čajem odběhla do muzea kouknout se na nové tváře. Podímovala a já měl strach, že jí každou chvíli vypadne z rukou hadrová taška s dlouhatánskou francouzskou vekou.

Pozoroval jsem dál smějící se lidí a čekal na své děti, dokud se nevydovádí. „Za ty peníze, ať z toho něco mají aspoň ty děti,“ zhodnotil jsem situaci a byl jsem odhodlán, že uvnitř vydržím třeba až do večera. Odkud se vzala odvěká touha člověka po napodobování? Vždyť už ten malý človíček, sotvaže srozumitelně vysloví „mama“, „tata“, si nemotorně hrábne hřebenem do jemných vlasů na své hlavě, aby se učesal. Zrovna tak jako máma. A když uvidí kapesník, nezapomene se do něho se vši vážnosti vysmrkat jako táta. S přibývajícími léty se napodobování zdokonaluje. Umí si už zavázat tkaničky u bot, umí čist a dělá mu dobře, když slyší: „Z tebe už bude brzy dospělý.“ Zlobí ho však, že se ho mladší sourozeňec pokouší napodobit. „On se po mně opíčí,“ žaluje pak na něj. Došel do stadionu, kdy má pocit, že je nutné být sám sebou. Ovšem, pak ho uvidíme za školou s kamarády a s cigaretou v puse. Naše „originální“ dítě svou originalitu ztrácí. „Jak ho to mohlo napadnout?“ divíme se upřímně a zapomínáme, že se jen nepřestal zdokonalovat v napodobování. Každý večer přece sedává před televizí v zakouřeném obýváku s těmi, podle kterých se učil česat a smrkat do kapesníku. „A jak mu to jde,“ chlubili jsme se tenkrát známým. Teď už se nechlušíme, a když poprvé zalže, možná jeho citlivou mámu zabolí srdce. Už na to přišla. Ona mu lhala dřív. A tak dítě vplouvá do světa dospělých

s patřičnými zkušenostmi v napodobování, a pokud stále ještě věří jen ve svou vlastní originální cestu, my dospělí se jen potutelně usmíváme, protože o tom víme své. Mladí jsou přece tak učenliví!

Lidé pobíhali dál mezi figurinami a spouště cvakaly. Tam v rohu se kdosi zvěčňuje s papežem. Kousek ode mne se dáma v růžové bundě nechává fotografovat s Leninem. Chvíle strnulí... Kdo je kdo? Je těm figurinám tolik podobná! Nebo že by to bylo naopak? Pán Bůh stvořil člověka z daleko prozaicičtějšího materiálu, než je vosk. Ano, „vytvoril Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal živým tvorem.“ (1Moj 2,7)

Bůh stvořil člověka dokonalého, „aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím.“ (1Moj 1,27) Dal mu také dostatečný prostor pro jeho vlastní rozvoj. Ovšem, časem člověk nechtěl být, stejně jako dospívající dítě, „jen“ obrazem. Zatoužil být „jako Bůh“. (1Moj 3,5) Bylo to však nad jeho sily. Ve snaze být jako Bůh spadl níž, než si vůbec pomyslel. Poznal jen svou vlastní omezenost a neschopnost. Obraz Boha se mu zamlžil. Člověk ani tehdy nepřestal ve své pýše trvat na svém. Chtěl si být sám sobě Bohem, sám sobě originálem. Zůstalo však jen u toho bezmocného předstírání. Ne, nikdo z nás nemůže být jako On. Z těch našich snah být jako On nám tady zůstaly jen muzea se sarkofágy, zlacenými mumiemi a taky s voskovými figurinami. V předstírání jsme se stali mystery... Obchody s umělými květinami rostou i u nás jak houby po dešti, zatímco deštné pralesy stejně jako květiny z našich luk se rychle ztrácejí. Šedivé domy natíráme na růžovo, abychom dál v pochodě vypouštěli šedivý dým z elektrárenských komínů. Na víc se nezmůžeme. Ledacos umělého je i v našich vztazích. Využívání druhých nazýváme přátelstvím a maskujeme se dary.

Kdoví, zda budeme vůbec časem potřebovat muzea na voskové figuríny. Stáváme se mistry oboru. Plakáty a reklamní šoty jsou našimi dobrými učiteli. Napodobeniny prozrazují jediné – naši neschopnost vymanit se z předstírání a začít žít skutečně podle pravdy. Naštěstí ten, kterému na nás záleží – Pán Bůh, o našich potížích ví. Ne, nemůžeme být jako On. Pro zlo v nás nemůžeme být ani Jeho obrazem. On však našel pro nás – mistry v napodobování – řešení. Poslal svého Syna, který se stal jedním z nás, jen s jednou výjimkou. Syn nepropadl pokusení něco předstírat. Řeknu vám, bylo to pro Něj tvrdé žít mezi námi napodobovateli. On však vydržel. Pro nás. Skončil podle zdání mnoha současníků dosti neslavně. Na kříži. Ale ti, kdo porozuměli jeho životu bez přetvárek, uvěřili i v Jeho vítězství nad tím nejhroznějším důsledkem předstírání, nad smrtí. Lidé už dnes nemusejí nic předstírat. Ted už jde jen o ten Boží obraz v nás. Určitě však už nemusíme před ním ani před lidmi nic předstírat. Nemusíme se bát vskutku pravdivého života bez příkras. On nás „povede neustále, bude nás sytit i v krajích vyprahlých.“ (Iz 58, 11)

Nakonec se unavily okukováním i děti. „Půjdeme domů, mně se tady už nelibí,“ žadonil syn. „Konečně,“ říkám si a zvedám se. Moje sousedka se za tu dobu ani nepohnula. Teprve teď jsem si toho všiml. V napodobování jsme mistři. Byla to jen figurína.

JAN BARTA

